

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 432 Lei

Fél évre 216 Lei

Negyed évre 108 Lei

Havonta 36 Lei

Hirdetések díjazás szerinti
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Az erkölcs válsága.

Irtá: dr. Vámbéry Rusztem.

Azokból a tapasztalatokból, a melyeket a világháborúkat méreteiben meg sem közelítő német-francia háború nyújtott, biztosra volt vehető, hogy a háború után a társadalmi szervezetnek mindama élettünetel, amelyekkel az erkölcs válsága láz hőmérvével megállapítható, szaporodni fognak. Közvetlenül ugyan nincs módunkban az emberek erkölcsi érzéseire, de azokból a tömegjelenségek, amelyekben a társadalmi törvényszerűségnek, Gauss isteni aritmetikusának, örök összhangja tükröződik, aminők a büntetések, az öngyilkosságok, a házassági elválások, több-kevesebb bizonyossággal visszakövetkeztethetünk az egyes embereket mozgató erkölcsi erőknek szabályszerű működésére vagy hanyatlására. — Ezek a számadatok már a háború utolsó éveiben, de még inkább a békekötés óta a legörvöltebb és szörnyűtől járják és oly iramban szöknek fel többszörösükre, mint akár csak az élelmiszerárak a piacon. Amiben egyébként nincs semmi meglepő. Minden gazdasági válság a normalitáshoz alkal-

mazkodó egyéni lelkek egyensúlyranciáikhoz alkalmazkodó cselekvés ezzel elveszti legerősebb támaszát. Mikor a gazdasági és politikai viharoktól felkorbácsolt gyűlölet óceánja zúdul az emberiségre, könnyen elmosza azt a homokgátat is, amelyet az erkölcs az egyes emberben ösztönös önzése ellen emelt.

Ezuttal azonban, úgy látszik, hogy több és más történt, mint a társadalomban uralkodó erkölcsi szabályokkal ellenkező cselekményeknek érthető megsokasodása. Alapjaiban ingott meg maga az erkölcsi rend, amely a háborút megelőző gazdasági egyensúlynak, az egyéni erők szabad játékának etikai egyenértéke volt. Hasonló a helyzet ahhoz, amelyben Róma a pün háborúkat követő században volt, midőn az erkölcsi anarchia épüget meg nyilvánult a polgárháborúkban, a korrupcióban, mint a bachanaliák véres orgiáiban és a gyújtogatási epidémiákban. Lényegében különböző ugyanis, ha a társadalmi erkölcs szabályaiba ütköző emberi cselekmények azért szaporodnak el, mert indító okaik sokasodnak, vagy azért, mert, az erkölcsi szabályok alapjukban rendülnek meg. A tekintélyeknek,

lyát megbontja és az erkölcs pártjait a törvény tekintélyének hanyatlása, a kiméltlen túlekedés a gazdasági és politikai fórumon, a kisebbségi erőszak érvényesülése megannyi szimptomája annak az erkölcsi zűrzavarnak, amely korunkat jellemzi. Minden erkölcsi rend a gazdasági és szellemi erők egyensúlyának születte, melynek megbillentése felborítja a legtisztelmelettőbb koru erkölcsi képzeteket és érzéseket is. Még a felületlen szemlélő is látja, hogy a veszített háború a legyőzötteknél és a veszített béke a győzőknél a társadalom rétegeinek átcsoportosításával járt. Az uralomról lehánytatott osztályok, az „új szegények“, elvesztették régi moráljukat, az „új gazdagok“ meg nem találták meg az újat. De azért úgy a régi, mint az új erkölcs a fejlődés örök országútján halad.

Csalóka káprázat, ha a nyomor és pusztulás elől menekülő kiméltlen túlekedésében az individualizmus megerősödését, a győzelmi mámortól, avagy a porbatiprottaik elkeseredésétől fűtött sovinizmusban a nemzeti érzés térhódítását látjuk, ha az erőszak többszörösödéséből a szellemi erő érték hanyatlására következtetünk. Ebből

a káoszából születő új morál csak a réginek folytatása lehet: az altruizmus fokozatos győzelmé az önzés felett, a tudáson alapuló megfontolás erősödő befolyása az erkölcsi érzésekre, az indulatok szerepének csökkenése az erkölcsi értékelésben.

De a haldokló és születő erkölcsi rend ütközésével mégis megzavarják az egyes ember erkölcsi képzetét; a Helyes és a Helytelen felé mutató irányítótól megfosztott egyénben a primitív ösztönök féltelensége kerekedik felül. Mostoha helyzetén erkölcsi gátlások nélkül igyekszik segíteni, aki tud. Akire a konjunktúra rámosolyog, mint egyetlen biztos értékbe: élvezetekbe fekteti nyereségét. Mintha az autóbéregésből, selyemsuhogásból a reneszánsz fejedelmi költőjének, Lorenzo Magnifico-nak szava hangzanék: „Élvezz, mert bizonytalan a Holnap!“ Ha az erkölcsi szabályoknak nem volna a már rég kialudt, de a mi szemünknek még mindig világító csillag fényéhez hasonló ereje, az erkölcsi rendnek látszólag változatlan külső kerekeit már rég összeropantotta volna a válság vihara.

Ha milliókban játszódnak is le

Kegyetlen Habsburgok.

(Ferenc Ferdinánd különös passziói.)

(Részletek Wölling Lipót följegyzéséből.) Ferenc Ferdinánd akármilyen zárkózott volt is, a hosszú tengeri uton jellemének olyan sajátosságait árulta el, amelyek egyébként bizonyára eltitkolt volna. Kegyetlen és vérszomjas volt a vadászatokon. Olyan kegyetlenséget és kiméltlenséget árukt el az emberekkel szemben is. A trón várományosának hajójára természetesen csak kipróbált kiváló személyzetet válogattak össze. Ferenc Ferdinánd azonban ezeket az embereket, akiktől kénevéim, biztonsága és élete függ, nem vette észre. Nemcsak a legénységhez nem volt solia egy emberi szava, emberi gesztusa sem, hanem a tisztekkel sem törődött, mintha ezek a nem főrangú családból származott, nem udvari légkörben nevelkedett emberek a világon sem lennének. Bizonyára volt a tisztek között nem egy stréber, aki abban a hitben ambicionálta azt, hogy a trónörökös hajójára kerüljön, hogy ha a trónörökös megismeri, meg is szereti s karrierje biztosítva van.

'Az utazás' végén azonban Ferenc Ferdinánd éppoly keveset tudott, éppoly kevéssé ismerte azokat az embereket, akikkel hónapokat töltött együtt, mint az első napon.

Mégis egy jellemző apróság amely illusztrálja a trónörökös indulatosságát. Az Azor-szigetek egyik csoportjához közeledtünk. Az angol hajó, amely a trónörökös üdvözlésére elénk jött, már egész közel volt. Látszóval mi is láthattuk, hogy mi történik ott, ők is láthattak minket. Az egyik matróz, aki huszonnégy órai szolgálat után dolgozott valamit a fedélzeten, hogy az angol kormányzó minél tökéletesebb parádával fogadjuk, valami ügyetlenséget követett el. Ferenc Ferdinánd közvetlen közelében volt s kivételesen észrevette a jelentéktelen hibát. Olyan indulatra jött, hogy a matrózt, aki idősebb, intelligensebb ember volt, szíj-ostorával úgy arcul vágta, hogy a matróz tájalmában felordított. Erre Ferenc Ferdinánd még egyet rácsapott. A matróz mereven haptákba állt. Ferenc Ferdinánd pedig tovább sétált.

Később hallottam, hogy hasonló afférje volt egy ízben Magyarországon, Barcsan is. Ber-

zencére utazott Festetics Taszilóhoz vadászatra. A barcsi állomáson az egyik vasuti raktárnokot összeverte. Bécsben akkoriban beszélték, hogy milyen előzményel voltak ennek a királyi családban teljesen szokatlan jelenségnek, az affér azonban nem jutott Ferenc József tudomására, aki ezt talán sohasem tudta volna megbocsátani. A vasutast előléptették s az ügy elsimult. A főispán a helyi újság szerkesztőjét biztosan egy barátságos kézfogással hallgattatta el, mert az eset híre egy lapba sem került bele. Azt lehet mondani, hogy a kegyetlenség és kiméltlenség a Habsburgok közös vonása. A legtöbb főherceg, sőt főhercegnő a szolgálatukra beosztott embereket rettenetesen gyötörte.

Ferenc Ferdinándnak az is különös passziója volt, hogy ha nem ivott, — órák hosszat passziánszótt. Valóságos szenilis tünet volt ez nála. Nyilván Chotek Zsófiára gondolt a kártya kirakása közben. Ez az ábrándozás és a szerelem azonban nem légyította meg. Ha a kártya nem „jót mutatott“, vagy ha valami megzavarta, rettenetes dühös lett, elfutotta a méreg s ilyenkor veszedelmes volt

hozzá közeledni. Nem szabad elfeledni, hogy Ferenc Ferdinánd utazásának csak a világ előtt volt az a színezete, mintha a trón várományosa világosan akart volna látni, vagy egészségét akarta volna helyreállítani, — a főherceg voltaképpen felejtleni akart, illetve Bécsben azt akarták, hogy felejtessen.

A felejtés legjobb eszköze: a nő, az ital és a kártya. Beszéljünk a nőkről. Ferenc Ferdinánd azonban, bár szerelmes volt: kívánta a nőt s nem vetette meg a futó viszonyt. Többször kívánta, hogy könnyederkölcös szépségeket csempésszünk a hajóra. Dorbézolás közben azonban hamar elernyedt s bárgyu szótlanággal ült már az első negyedóra után a magukat és bájaikat kínáló ledér-erkölcsű afrikai és ázsiai szépségek között, akik a cécó után a főherceg gavallériáját sem dicsérették tulságosan, mert Ferenc Ferdinánd, mint a legtöbb Habsburg, nem tulságosan volt gavallér a nőkkel szemben. Egy európai származású afrikai hölgy némleg maradandó nyomokat hagyott Ferenc Ferdinánd szívében. A nő csinos, jótérmetű, barna szépség volt. Mindössze 17—

az emberi mikrokozmosz lelkiismereti válságai, mégsem hajlítják el ez emberiség erkölcsi fejlődésének irányát. Háborúk és forradalmak után, mint a tavaszi fagytól visszafojtott rügy, fokozottabb erővel tör utat a fejlődés, amely emberibbé teszi az embert. Mert a természetnek vigasztaló törvénye szerint milliók halálából mindig újraszületik az élet. Közel két évezred óta küzd érvényesülésért a Krisztusi tan, amely az ember-szeretefet hirdeti s amelynek földi sáfárai mindenkor támogatták a gyűlöletet ébresztő gazdasági és politikai intézményeket. — Lehet, hogy a mai káoszról születő új rend több sikerrel kedvez az emberi etika első és legfőbb parancsának.

Kisebbségi blokk.

(Az iskola-politika ellen.)

Bucurestből jelentik: Az Aurora írja: Jól értesült forrásból azt a hírt vettük, hogy a nemzeti kisebbségek vezeterei között tárgyalások folynak

Ez a küzdelem nyomban meg is fog kezdődni,

18 éves lehetett, de ennek dacára zavaros múltja volt. Ez tíz napig utazott velünk. A főherceg akkor tette csak partra, amikor megmondták neki, hogy a hajón másokkal is szórakozik. Ha ez nem történik meg, akkor talán nem kellett volna változtatást eszközölni a házi törvényen.

A másik szenedélye az volt, a trónörökösnek, hogy jóslatokat magának. Utazás közben is, azelőtt is s később is, szívesen keresett fel inkognitóban jósokat, varázslókat s ezeknek nagy hatása volt rá, hitt nekik s sokszor emlegette, hogy egyik keleti varázsló azt jóslta, hogy nem természetes halállal hal meg s halála véres eseményeknek lesz okozója. Hívenkor nagyon elkéseredett s előttem, mikor már bizalmasabbak voltunk, e jóslattal kapcsolatban is szidta a császárt, aki szívós makacssággal ragaszkodott az élethez.

A kártya. Ferenc Ferdinánd nem igen tudott, de szeretett kártyázni. Természetesen utazás közben nem pénzre játszottunk. A játékasztalnál öten-hatan voltunk, a legszűkebb körű kíséret tagjai. Egy izben figyelmeztettek, hogy ebben az ártatlan kártyajátékban is korrigálja Ferenc Ferdinánd a szerencsét. Én nem vettem ezt észre. De elhittem róla. A trónörökös nem tudta elviselni, hogy valaki jobban értsen valamire, mint ő, hogy valakinek jobban kedvezzen a szerencse, mint neki.

mert minden arra irányuló kísérlet, hogy Angheliescu közoktatásiügyi minisztert a kisebbségekkel szemben folytatott iskolapolitikájának megváltoztatására bírják, hasztalan erőfeszítésnek bizonyult.

Ugy beszélnek, hogy mindazon kihallgatások alkalmával, melyeken a kisebbségek vezetői Angheliescu előtt megjelentek, a közoktatásiügyi miniszter nagyon megaláztatón bánt az eléje járulókkal. —

Az elintézetlen lovagias ügy.

— A Bethlen-Prónay-affér. —: Lemondott a döntőbíró. —: Új zsűri ül össze. —

Budapesti távirati jelentés alapján megírta az Aradi Közlöny, hogy a gróf Bethlen István magyar miniszterelnök és Prónay Pál között felmerült lovagias ügy nem fejeződött be avval a jegyzőkönyvvel, amelyet a felek megbízottal felvettek és amely jegyzőkönyv értelmében Prónay Pál, miután meggyőződött arról, hogy Bethlen Istvánnak nem volt hatalmában adott ígéretét megtartani, sajnálkozását fejezi ki az eseten. Evvel az elintézésel Prónay Pál nem értvén egyet, megbízottait nyomban provokáltatta és új megbízottakat nevezett meg, aki érintkezésbe léptek gróf Bethlen István segédeivel és közölték velük, hogy felük nem tartja befejezettnek az ügyet, mert megbízottai eltértek azoktól a kikötésektől, amelyekkel az ügy elintézését vállalták.

Az új megbízottak, Prónay Pál

Kardos Andor

és a marosvásárhelyi közönség

(Szimpátiával fogadják az aradi trót.)

Megírta az Aradi Közlöny, hogy Kardos Andor, az Aradon élő kiváló színpadi író, egyesület kötött Szqó Pállal, a marosvásárhelyi színház igazgatójával, amely szerint átveszi a marosvásárhelyi színház művészeti igazgatását. — Kardos Andor már megkezdte a szintársulat szervezkedését, aminek az a legérdekesebb momentum, hogy az aradi szintársulat számos elsőrendű tagját leszerződtette. Kardos Andor szimpátiát érdemlő vállalkozásáról és annak hatásáról Marosvásárhelyről az alábbiakat jelentik:

Kardos Andor az ismert nevű író és színész, aki a Kolozsvári színháznak is hosszú ideig volt tagja, elfogadta Szabó Pálnak a marosvásárhelyi színház igazgatójának meghívását. Megállapodás szerint Kardos lenne a vásárhelyi színház művezető igazgatója. Ez a megoldás mindenesetre szimpatikus lenne előttünk és egy csapásra szétoldaná a marosvásárhelyi színészek alaposan összeborzódott gordiusi csomóját. Kardosban egyesül a tehetséges rendező és színész finom ízlése és a

Ebből a magatartásból a kisebbségek vezetői azt a meggyőződést merítették, hogy Angheliescu előff való megjelenésük kárba veszett fáradság és időpocsékolás.

segédei és Bethlen István segédei, döntőbírósgában egyeztek meg, a mely magasrangú katonatisztek-ből alakult meg. Ennek a bíróságnak az lett volna a feladata, hogy megállapítsa, vajjon adott körülmények között fennforog-e a szüksége annak, hogy az ügyet lovagias uton tovább folytassák, vagy pedig az első jegyzőkönyvvel elintézetést nyert az? A bíróság azonban mielőtt határozhatott volna, lemondott, mert nem tudott megegyezésre jutni. A Bethlen István által delegált döntőbírák ugyanis államérdekre való hivatkozással igyekeztek az ügyet úgy befejezni, hogy abban Prónay Pál képviselői, illetve delegáltjai nem nyugodtak meg és mivel az elnök nem volt hajlandó ez ügyben szavazni, az egész bíróság visszaadta megbízását. Most újabb bíróság delegálásáról folyik tanácskozás.

Jó üzletember gyakorlati érzése. Ennek a megoldásnak még megoldatlan előfeltételei vannak. Szabó ugyanis nemcsak Temesváron hagyta maga után a rendezetlen adósságok tengerét, hanem Marosvásárhelyen is rossz emlékek fűződnek néhány évre kiterjedő igazgatói működéséhez. Ha ezeket a nehézségeket sikerül elhárítani és Kardos megfelelő anyagi garanciákat is produkálni tud, akkor a marosvásárhelyi közönségnek nem lesz kifogása a Szabó-Kardos-féle kombinációnak. A fontos az, hogy Szabó Pál a színháznak sem anyagi, sem művészeti ügyei be ne avatkozzék bele, mert csak így képzelhetjük el a marosvásárhelyi magyar színészet jövőjét és nyugodt fejlődését.

A műpártoló egyesület értekezletet tartott annak a nyolc tagu konzorciumnak a bevonásával, a melynek tulajdonában van a marosvásárhelyi színház egész díszlettára. Az értekezlet zárt volt, de mégis kiszivárgott róla annyit, hogy a műpártoló egyesület nem támogatja, a konzorcium pedig akkor sem bocsátja díszleteit Szabó Pál rendelkezésére, ha az igazgató anyagi biztosítékot tenne le érte, bár ezeket a díszleteket eddig ingyen használhatta Marosvásárhely, mindenkor igazgatója. A

Díszleteket különben most Fekete Mihály használja, aki 100.000 lei biztosítékot tett le annak fejében, hogy a Kulisszákat magával vihesse Brassóba. Fekete a brassói színházi szezon után tegnap megjelent Marosvásárhelyen és azt az ajánlatot tette a Konzorciumnak, hogy adják el neki a marosvásárhelyi színház díszlettárát. A tulajdonosok visszautasították Fekete Mihály ajánlatát azzal az indoklással, hogy a díszletek nélkül a marosvásárhelyi színház nem lenne fenntartható.

A lehurrogott kancellár

(Kommunisták botránya német birodalmi gyűlésben.)

A német birodalmi gyűlés legutolsó történelmi jelentőségű ülésének elején izgalmas jelenetek játszódtak le, amelyekről Berlinből a következőket jelentik: Ami dőn a formalitások után Cuno kancellár felemelkedett, a kommunisták padjaiból élénk kiáltásokat lehetett hallani:

— Le ezzel a gonosztevővel! Le a Stinnes-ügynökkel!

Loebe elnök Fröhlich képviselőt rendreutasította. Miután a láрма némileg lecsendesült, Cuno birodalmi kancellár emelkedett szólásra. Először a Ruhr-megszállásról beszélt és kijelentette, hogy a békes mérnöki bizottságról és a produktív zálogokról szóló francia mesének ma már nem lehet hitelt adni. (Közbekiáltások a kommunisták padjaiból: Stinnes már hazaurulást követelt el.)

A döntés most Anglián mulik, azonban céltalan és veszélyes lenne ebben a pillanatban az angol akció részleteire kitérni vagy pedig ehhez kombinációkat fűzni. — Nem szabad Angliában bizunk, hanem csak saját magunkban. (Tetszés.) Ezután a birodalmi kancellár a belpolitikai helyzet fejtegetésére tért át s mindenekelőtt a gazdasági kérdéstről szólott. Gazdasági életünk tapraállását el kell érnünk — mondotta — s erre irányuló tetteinkben nem lehetünk te kinttel egyes társadalmi osztályokra, sem pedig gazdasági körökre.

A kancellár e kijelentésére percekig tartó lármás jelenetek támadtak. Fröhlich és Koenen kommunisták képviselők ezt kiáltják:

— Ön kergeti csödbe az országot?

A láрма még fokozódott, mielőtt a jobboldalról is kiáltások hallatszóttak. Loebe elnök erre felkérte a kommunisták közbeszólókat, hogy ebben a válságos időben ne tanúsítsanak olyan magatartást, a mely a képviselők feyelmeztetéséről tesz tanubizonyosságot a népnek. Az elnök intelmei azonban eredménytelenek maradtak és a birodalmi kancellár csak néhány perc elteltével tudta beszédét folytatni.

ARADI MIZÉRIÁK. Három vonathoz egy jegypénztár

Kaptuk a következő levelet: Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Kérem sziveskedjék alábbi soraimnak b. lapjában helyet adni. Az aradi vasutállomásról reggel hat órakor három irányban indul vonat: Timisoara (Temesvár), Oradea-mare (Nagyvárad) és Teius (Tövis) felé. A három vonat, amelynek kiindulási állomása Aradon van, mindennap zsufolva indul el a pályaudvarról. A nagyszámu közönségnek azonban csak egy jegypénztár áll rendelkezésére és ezért a jegyváltásnál óriási tolongások vannak. A legutóbbi napokban két ember ájult el a tolongásban és annyira rosszul volt, hogy orvosi segítséget kellett nyújtani. Tekintettel arra, hogy ha a helyzet a jegyváltásnál továbbra is így marad, minden nap hasonló eset következhetik be, e soraimmal fel akarom hívni az aradi vasutigazgatóság figyelmét a hajnali jegyváltást állapotokra, mert a közönség érdekében és a veszélyes tolongások elkerülése végett önkéntlen szükséges még egy jegypénztár felállítását. Tisztelettel: *Egy előtíz.*

Román színészek a kerület nélkül maradt magyar színészekért

(Costa Foru aktója Kovács és Szabadkai szinigazgatók érdekében.)

Két erdélyi kipróbált és mindig kifogástalanul dolgozó szinigazgató maradt koncesszió nélkül most az új koncessziók kiadásánál. — Szabadkai József szatmári kerületét Gróf Lászlónak, az oradeamare-i (nagyvárad) színház művészeinek adták, aki Szabadkai nélkül nem is tudja megkezdeni szezonját, mert sem diszlete, sem ruhátára, sem pénze nincs. Szabadkaira nézve annál kellemetlenebb volt ez a körülmény, mert a jövő színi szezonra vonatkozólag már be is fejezte tárgyalását és több művészt véglegesen le is szerződött. Kovács Imre a most Lippán működő szinigazgató még Szabadkainál is rosszabbul járt, mert színi kerületét Solmescu vezérigazgató előterjesztésére teljesen felosztották a többi szinigazgató között. — Kovácsot azért büntették ilyen súlyosan, mert annak idején, amikor a Szinészegyesület feloszlásáról tárgyaltak a minisztériumban, akkor Kovács Imre jelentést tett a Szinészegyesületnek az ellene készülő akcióról. — Az egyik erdélyi szinigazgató, aki az erdélyi színházak ügyének botrányában oroszlánszeropet játszott, amikor értesült róla, hogy Kovács Imrét megfosztották koncessziójától és szinikerületétől is, így kiáltott fel társulatai tagjai előtt:

— A bosszum sikerült, tönkretettem!

A Brassóban vendégszereplő cluji (kolozsvári) színészek természetesen azonnal jelentést tettek az igazgató szavairól az Egyesület vezetőségének. Az a magánbosszu, amely Kovács Imrét akarta lehetetlenné tenni, rajta kívül még negyvenöt színész egzisztenciáját tette tönkre, akik igazgató-

Tátra-Lomnic 1923-ban.

— Az Aradi Közlöny számára írta: Justháé-Baross Estinka. —

— Magyar dal a vonaton. —: A vadragos diákleány. —: Cseh gyárosok és a hegyek. —: A hegyek a régiok, — lássuk a többit. —

Lomnic, 1923. augusztus 8. Poprad-Felka felé közeledik a gyorsvonat, kétoldalt hihetetlenül keskeny szántóföld-csikókat hagyunk el, — keskenységükben úgy változnak, mint a kaleidoskop, aztán erdők, aztán az utasokra fordítjuk a tekintetünket, mindenki álmos, kora reggel van. Közeledik Felka — Velka a neve mostan — a tátrai utasok szedik össze a holnijukat, kis utipárna, pláideki összeszajzogatnak, minden kabátot magunkra szedünk, újságok zsebrevágatnak.

Az utasoknak többnyire nincs menetrendjük, az én romániai menetrendem Halmit, Kassát és Poprad-Felkát mutatja csak; negyed nyolc van — a következő állomás Felka lesz. Megáll a vonat, mindenki felugrál a helyéről, ablakhoz, ajtóhoz siet — és aztán mindenki visszai nyugodtan a helyére. Még nem Felka. És ebben a pillanatban felcsendül a szomszéd vagonból fiatal lelkesedő torkokból a dal, — magyarul. „Dalra fel... dalra fel!”

Iskolai pontossággal énekelve, fortek és pianok lélek nélkül betanultan, ritmikusan harsog a kardal, a jókedv átszillan a hangokon — és — mindezt nagyon nagyon jól esik hallani. Összenéztünk páran, magyar dal! — idegenben...

Poprad-Velka is megérkezett, a felszállók — mint rendesen — előbb rohanták meg a vasuti kocsiat mint a leszállók kijutottak, tumultus, kavarodás, hordár! hordár! izgatott beszédek ötféle nyelven, a ruksackok mint a faltörökösök működnek jobbra-balra; zsupsz, végre lent van aki le akart jutni, aki fel akart jutni már régen fent van és mindezek után a vonatot nyugodtan vár még egy jó fél órát.

A szomszéd vagonból egymásután ugrálnak le a dalosok — turistaruhás hátizsákos 14—15 esztendő diákleányok. Két tanár — egy idősebb és egy fiatalabb — van velük, egy tanárnő, egy kis tizesztendő fiú, nyilván a tanár fia lehet és még egy nagyobbacska fiú, de, ejnye — no. — hiszen ez a nagyobbacska fiú, — hiszen ez leány! Bizony, még pedig ugyancsak molett kisleány. Szür-

jukkal együtt kerület és kenyér nélkül maradtak. A szerződés nélkül maradt színészek intervenciójára most Costa Foru, a kitűnő román publicista vette kezébe az ügyet és közben fog járni a román művészvilág több kiválóságával Banu miniszternél, hogy változtassa meg álláspontját és juttassa a koncesszió nélkül maradt igazgatókat is kerülethez.

ke lódenadrágban. A lódenszöknéjét nem felejtette otthon, nem, azt egyenesen nem csmáltatott. A nőiesen kicsit x lábacska, a kővérke termet, a haja szorosan világoszöld fátlyolla leköve, derekán fehér matrözbluz és aztán a lódenadrág — és még sem fordult meg utána senki, nem keltett feltűnést, ment mindenki — dolga után. Pedig rajtakivül — eddig — még nem láttam párját.

Tátrai utasok jókedvűen térünk a felkai állomás mögötti vendéglőbe reggelizni. A diákleányok utánunk — mind, még az öreg tanárnő is a fiatal tanár körül járt, lesték a tudakos szavait; az idősebb tanárral nem törődik senki, csak a kicsit rémült fia volt folyton a nyomában. Hiába, az öregségnek meg van a fényde sajnos az árnyoldala is.

Aztán másfél óra múlva vonaton Lomnicra. A körülablakos kilátókocsiban az utasok gyorsan lepik el a helyeket, sietni utazáskor szent szabály.

Egy cseh héttagu familia a jobb oldalra telepszik, papa, mama, nagynéni, nagybácsi a párnás ülésre a kocsiközepén, a fiatalabb családtagok hajószekeken eléjük, mind a heten pontosan háttal a magos hegyláncnak. A vonat indul.

— Most nézzétek a hegyeket — figyelmezteti a papa a családját. — A Drobák azt mondta, ilyenkor a hegyeket kell nézni. — És nézik. Nézik boldogan a Poprad-Felka mögötti dombocskákat,ombok ezek a szemközti magas hegyláncokhoz viszonyítva, halad a vonat, még boldogabban nézik az ebből huzódó többi dombocskákat. Papának tetszik az erdőkoszorúta táj.

— No gyerekek, nem bánom, hogy három hétre odahagytam a tükörgyárat. A Drobáknak igaz van. Szépek ezek a hegyek, csak tudnám melyik köztük az a Tarajka.

És boldogok.

És mögöttük a magas hegylánc, a hegyóriások, derekukig kuszák még a törpefenyő, azontul az sem; csak rideg sziklák és az örök hó vállakon. Felhőgomolyok yomnak előttünk mélyen s a fel-

hőkön felül a csúcsok élesen rajzolódnak a mélykék égre.

Kicsit elfog a meghatottság — régen jártam erre — és valamikor, nagyon régen, nekem is azt mondták, hogy a hegyeket nézni és csodálni kell.

No de félre a meghatottsággal; a hegyek a régiok, lássuk a többit.

Vádirat az emigráció ellen.

(Károlyt és társait büntítve. — Novemberben lesz a főtárgyalás.)

Budapestről táviratozzák: Az ügyészség hatvanégy oldalas vádiratot nyújtott be a Károlyforradalom emigráns politikusaival ellen az állam és a nemzet megbecsülése elleni büntettségért. A bevezetésben a Bécsi Magyar Ujság és a Jövő című lapok cikkei vannak felsorolva, amelyek a magyarságot támadják és az államot gyalázzák. Az ügyészség vádat emelt Garami Ernő volt lapszerkesztő és volt miniszter bécsi lakos ellen tizenhétrendbeli, Hock János volt plébános, jelenleg lakhely és foglalkozás nélküli egyén ellen négyrendbeli, Lovász Márton volt lap szerkesztő, bécsi lakos ellen tizenkilencrendbeli, Károlyi Mihály foglalkozás nélküli, spalato lakos ellen kétféle rendbeli, Hatvani Lajos lap tulajdonos, schönbrunni lakos ellen hatrendbeli, Jászai Oszkár lapszerkesztő, bécsi lakos ellen tizenegyrendbeli, Buchinger Manó magánhivatalnok, bécsi lakos ellen hétrendbeli, Linder Béla volt vezérkari ezredes lakhely és foglalkozás nélküli ellen egyrendbeli, Szende Pál magánhivatalnok ellen háromrendbeli büntetést miatt. A vádirat szerint azért indították meg az eljárást, mert nevezett lapokban a vádlottak külföldi államokat és szervezeteket a magyar nemzet ellen ellenséges cselekedetre valótlán tények állításával és terjesztésével akartak indítani, amely tények alkalmasak Magyar ország becsülését csorbítani és hírnevét sérteni. A vádirat ezután részletesen foglalkozik a vádlottak külön-külön és együttesen megírt, a magyar nemzetre sértő cikkeivel és bőven foglalkozik a világháboru előzményeivel, a Károlyforradalommal és a bécsi magyar sajtó bűneivel.

Az ügyészség vádirata a Károlyforradalom emigráns politikusaival ellen így fejeződik be: Kétségtelenül bebizonyított dolog, hogy a cikkeket közlétevé lapváltatok Magyarország állami függetlensége és nemzeti léte ellen törnek. A Magyarország belügyibe való fegyveres beavatkozásra folyton ürügyeket kereső ellenséges propaganda céljait szolgálják. A büntető felelősségrevonásnál a sajtó jogszabályai nem alkalmazhatók, mert a magyar sajtótörvény csak magyar területeken

megjelenő sajtótermékekre vonatkozik. A távollévő vádlottak ellen *in contumaciam* emelt vádiratról, ha a vádlottak tudomást szereznek, védőik útján kifogásokat bejelentik a vádtanácsnak, amely a távollétükben megtarthatja tárgyalását. Megtörténhetik, hogy a vádlottak valamelyike *salvus conductus* kér és kap, s megjelenhetik a főtárgyaláson. Ott szabadon védekezhetik és ismét elutazhatnak anélkül, hogy letartóztatnák. A vádirat nem tesz említést Kunfiól, Garbairól és Böhm Vilmosról. Illetékes helyen nyert információ szerint Kunfi Zsigmond bűnügyében a rendtörvény alapján már elkészült a vádirat és ügyét Garamiék ügyétől elkülönítve tárgyalják. Böhm, Garbai és a többi vörös vezér elleni vádirat szintén készülőben van, de a nehéz adatgyűjtés miatt csak hónapok múlva készül el. Miskolczy ügyész, a vádhatóság képviselőjének nyilatkozata szerint a főtárgyalást novembernél előbb remélni lehetetlen.

Hogy áll a leu?

Augusztus 11-én fizettek 100 lelért:

Aradon

- 2.53 svájci frankot,
- 8 francia frankot
- 15.87 szokolt,
- 9000 külföldi magyar koronát,
- 12000 tényleges magyar koronát,
- 13500 helyföldi magyar koronát,
- 33.000 osztrák koronát,
- 1.432.000 német márkát.

Zürichben 2.70 frankot
 Parisban 8.50 frankot
 Budapesten 9450 — 10.150 kor.-t
 Bécsben 33.400 osztrák koronát
 Berlinben 1.750.000 márkát
 Newyorkban 50.25 centet
 Belgrádban 46.50 dinárt
 Londonban 1 font 930 lel.

A meggyilkolt uriaszony

(Rablógyilkosok — zsákmány nélkül.)

Timisoarai (temesvári) szerkesztőségünk jelenti telefonon: Wiener Zsigmondné meggyilkolásának ügyében a rendőrség tovább folytatta a megindított nyomozást, amely eddig is kétséget kizáró módon állapította meg, hogy az idős asszonyt meggyilkolták. Bár a szekrényekből és az asszony értékeiből semmi sem hiányzik, a gyilkosság ténye mégis beigazolódott. A tegnap délután tartott boncolás beigazolta, hogy az asszonyt először kalapáccsal fejsújtották, majd a nyakát vágták el és a szívébe szurkáltak egy konyhakéssel. A gyilkosok minden valószínűség szerint az özvegy Wienernénél járt szerelőkhöz, akiknek kiletét most nyomozza a rendőrség. Megállapították, hogy a gyilkosság idejében az udvarban két lakó hangosan civódott egymással és bizonyosan ez a láрма riasztotta el a gyilkosokat, akik a

nyitott szekrények és a meggyilkolt áldozat mellett üres kézzel, zsákmány nélkül megszöktek. A meggyilkolt özvegyasszonynak Temesvárott nincsenek rokonai. Fla

Kavarodás az ingyen-részvények körül.

— Rakovszky Iván magyar belügyminiszter is kapott? — Friedrich István leleplezése. — Bethlen visszautasítja a vádat. — Vihar a magyar nemzetgyűlésen. —

Budapestről táviratozzák: A nemzetgyűlés tegnapi ülésén a napirend megállapításakor Friedrich István szót kért. A napirendi javaslatot nem fogadta el, mert a legsürgősebb kérdés jelenleg a részvények ügye. Félórával ez előtt arra kérte az igazságügyminisztert, hogy nyilatkozzék az ügyről, de az igazságügyminiszter nem mutatott hajlandóságot, hanem álláspontját írásban látatta. Friedrich ezután fel akarta olvasni az igazságügyminiszter nyilatkozatát, de az elnök a házszabályok értelmében nem engedte meg a felolvasást. Friedrich a Ház engedelmét kérte. Az elnök nagy zaj között feltette a kérdést. Az igazságügyminiszter Friedrichhez ment és lebeszélni igyekezett. — Zajos kavarodás között az elnök nehezen rendet teremtett, majd kihirdette a határozatot, hogy a Ház Friedrichnek a felolvasást megengedte. Friedrich a terjedelmes gépirásos nyilatkozatot felolvasta, amely arról szólt, hogy a vizsgálóbíró az érdekelt bankokban az egész anyagot áttanulmányozta, de a nyomozást jogi indokból elutasította.

Nem történt vesztegetés.

— Engem a tiszta igazság keresésének vágya vezérelt — folytatta Friedrich. Tudni akartam a teljes igazságot, ezért megkértem az érdekelt bankok vezetőségét, hogy nekem is bocsássák rendelkezésre feljegyzéseiket, könyveiket, amelyek erre az ügyre vonatkoznak. A bankok vezetői nálam megjelentek. Írásaikat behatóan áttanulmányoztam. Állásfoglalásomnak a széles nyilvánosság előtt adom okát. Az egész anyagból a teljes és tiszta tényállás tárult előm. Nem a bankok keresetek alkalmát, hogy a köztisztviselőknek és a képviselőknek részvényeket juttassanak, hanem tulnyomó részben emezek protekciók igénybevitelével kérték, hogy az új kibocsátású részvényekből részesüljenek. A sülyedő koronától biztos jóságú értékpapírba való menekülés hiszterikus története tárult előm. A bankok valóságos ostromnak voltak kitéve. A bankok részéről megvesztegetési szándék nem foroghat fenn, ilyennek nyomát sem láttam. De megállapítom azt is, hogy ilyen piacra hozandó részvények megvételének kedvezményes és protekciós módja a közhivatalnokai és képviselői erkölcsi és anyagi függetlenségről táplált magasabb felfogásával nem fér össze.

— Ha tehát jogilag oda kellett konkludálni, hogy megnyugszom a vizsgálóbíró megszüntető végzésében, mégis meg kell állapítanom, hogy az egész nagyon beteg dolog és feltétlenül szabályozni kell a kérdést, vajjon a képviselők és a felelős állásban lévő közhivatalnokok ilyenféle kedvezést elfogadhatnak-e? Az írásokból megállapítható, hogy ez nem bűnügy, hanem társadalmi és gazdaság-

Dr. Forró Béla ügyvéd Budapesten. A budapesti ügyvédet értesítették anyja tragédiájáról, aki már jelezte Temesvárra való érkezését.

penzügyi nyavalya.

A kérdés eme őszinte feltárásával, a magyar közérdeknek tesztek szolgálatát, kérek tehát mindenkit, hogy a kérdést ne pártpolitikai szemszögből ítélje meg, hanem fogjunk össze, hogy megszüntessük a jelenlegi rettenetes állapotot, hogy egész társadalmunk ma egy nagy börténársaság, amelyben a legtöbb ember vallás, párt- és rangkülönbség nélkül benne van. A megvesztegetési ügy aktaival ezzel lezárom.

Friedrich megvádolja a belügyminisztert.

Friedrich István: Az igazságügyminiszter azt állította, hogy a bankokat megrohták részvényekért. Kezembem vannak a levelek, melyek az ellenkezőjét bizonyítják. Olvas: „Van szerencsém értesíteni, hogy a folyó hó 25-én a bevezetésre kerülő dorogi gummi-gyár részvényeiből, a tisztelt cím iránti előzékenységünk jeléül, 100 darabot hatezer koronás árban rezelváltuk és a részvényeket címére letétbe helyeztük.” Egyes képviselők és köztisztviselők, akik ilyen levelet kaptak, visszautasították a belügyminiszter azonban elfogadta.

Erre óriási láрма tört ki, a szocialisták a padot verték. Gunyos felkiáltások hangzottak el a belügyminiszter felé, aki az elnöknek intett, hogy beszéljen akar. Az elnök állandóan csengetett, a láрма csak nagynehezen csillapodott.

Friedrich folytatja: Tessék elképzelni, ez az apparátus hogy néz ki, ahol a belügyminiszter utasítja Andréka főkapitány-helyettes a vizsgálat megindítására. A belügyminiszter száz részvényt, Andréka nyolcvanát, Sárközi de- tektívönökhelyettes huszonöt részvényt kapott. Ha azután az ügyet az ügyészségre áttesszük, ott is baj van, mert Polányi főügyész szintén kapott huszonöt részvényt. Az egész Házban nagy zaj keletkezett ezekre a kijelentésekre. Bethlen közbekiáltott: A belügyminisztert politikai szempontokból be akarják piszkítani.

A zajtól Friedrich percekig nem tudott szóhoz jutni.

— Kállay minisztertanácsos — folytatja Friedrich — a pénzügyminiszterium valutaosztályának vezetője száz darabot. Szabó miniszteri tanácsos ötven részvényt kapott.

Hovos gróf: Uriember hogyan csinálhat ilyet?

Friedrich újból kijelentette, hogy nem akart személyeskedni, hanem az ügyet közmegegyezésre rendezni. Indítványozta, hogy a részvényügyet tüzzék a képviselőház napirendjére.

Ez nem politika, ez becsületsértés

Ezután Nagy Emil igazságügyminiszter emelkedett szólásra. Kijelentette, hogy írásba foglalt véleményét bizalmasan adta át Friedrichnek, akit nem jogosított fel a felolvasásra. Tiltakozott az

ellen, hogy objektív véleményéből bárki politikai tökéletességét kovácsoljon. Ezután Bethlen miniszterelnök emelkedett szólásra nagy figyelem között.

— Ha Friedrich azért hozta ide vádjait, hogy valakinek szemébe mondja és az férfiasan helytállhasson, akkor megéri eljárását. Félek azonban, — mondja — hogy nem ebből a célból szólalt fel, hanem azért, hogy gyanúsítson és robbantson. Kérdem a képviselő urtól férfiasan, nyíltan, fenntartja-e vádjait, igen vagy nem?

A miniszterelnök itt szünetet tartott és néhány pillanatig mereven Friedrichre nézett.

Friedrich István: Nem mondtam hogy megvesztegettek!

Bethlen: Azt mondta, hogy ajándékrészvényeket osztogattak képviselőknek. Éppen ezért még egyszer kérdem, fenntartja-e vádját, igen vagy nem?

Friedrich: Tessék konkrétizálni!

Bethlen: Az igazságügyminiszter nyilatkozata az összes vádakra megadta a választ.

Friedrich: Büntetőjogi szempontból. (Felkiáltások a szélső balról: Erkölcsi szempontból nem!)

Bethlen: Megengedem, hogy a kérdést lehet idehozni, hogy a védekezésre alkalmas adjanak. Friedrich azonban egyedül a belügyminiszter nevét említette. Olyan színezete van a dolognak, mintha a belügyminisztert akarná megragalmazni. Nem fogom megengedni, hogy a belügyminiszter védekezzen, mert akkor, amikor erről az ügyről rebesgettek, a belügyminiszter ur az erre vonatkozó levélváltást nekem megmutatta. Hoyos gróf nekem hetekkel ez előtt beszélt róla. A belügyminiszter ur testvérbátyja kezeli a családi vagyonát, aki 40 év óta a Kereskedelmi Bankkal van összekötésben. A belügyminiszter ur vagyona nagyrészt a trianoni béke és az új országhatárok miatt elvesztette. A megmaradt részt gyümölcsözteni akarja. Ez semmi egyéb, mint egyszerű részvényvásárlás, amelyben semmi inkorrekt ség nincsen.

Farkas István szocialista kéri az igazságügyminisztert, nevezze meg, ha a listán szociáldemokrata képviselők neve előfordult volna.

Ezután Rakovszky Iván belügyminiszter emelkedett szólásra. — Kijelenti, hogy amikor a miniszteri tárcát elfogadta, fivérére bizta vagyonának kezelését. Tiltakozik az ellen, hogy ravasz módon becsülete ellen törjenek. Aki azt meri mondani, hogy megvesztegettek, álljon ki olyan helyen, ahol elégtételt vehet.

A Ház ezután az elnök napirendi indítványát elfogadta. Az ülés végén a képviselők a terem közepén izgatottan tárgyalták az eseményeket. Bethlen indulatosan kiáltja feljűk:

— Ez nem politika, ez becsületsértés!

Az ülés nagy izgalmak között ért véget.

Nyilatkozik Rakovszky fivére.

Rakovszky István kormányfőtanácsos, a belügyminiszter fivére a Magyar Hirlapban közzétett nyilatkozatában kijelenti, hogy fivére a belügyminiszter részére az egész részvényaláírási ügyet átvonultatotta le, arról fivérének egyáltalán nem volt tudomása és ezt azért tette, mert fivére, amikor elvállalta a miniszteri tárcát,

A kingstowni aranymezők. Izgalmas történet az aranyásók életéből. Ma vasárnap az Apolloban

detektív utána vetette magát és hamarosan elfogta. A szökevény ekkor kijelentette, hogy nem szököni akart, csak a ládában kutató detektív dobta a holmikát és épp egy kézigránát dobott ki, attól ijedt meg. A detektív megállapította, hogy Vajda György igazat mondott, a kidobott holmik között megtalálták a kézigránát, amelynek üto-gyujtója volt, azonos a háborúban használt tojás-gránáttal és csak szerencsés véletlen, hogy nem a gyujtójára esett. Ebben az esetben elpusztította volna a nyomozó detektívet. A további házkutatás során nagymennyiségű munició és még több kézigránát találtak Vajda György lakásán és különböző, nagyértékű lopott holmit. A betörőt a kihallgatások és a nyomozás befejezése után ismét átkísérik az ügyészségre, ahonnan a mostani teljes leleplezése után valószínűleg sokára nyer ismét szabadságra bocsátást.

HIREK.

Az angol kék-könyv.

(Vitatja a megszállás jogosságát.)
Londonból táviratozzák: Az angol kormány Kék-könyvet adott ki, amelynek tartalmából a következőket hozzák nyilvánosságra: 1. a június hetedikéi német javaslat; 2. az erre adott angol választervezet; 3. az ehhez csatolt angol kísérőlevél; 4. a szövetségesek választervezete; 5. a Franciaországnak és Belgiumnak adott válasz, amelyet még mindig nem hoztak nyilvánosságra. A Kék-könyv egy példányát elküldték Poincarénak is. A könyvből Angliának, Franciaországhoz és Belgiumhoz intézendő válasza a következőképpen állapítható meg: Anglia kénytelen ugyanolyan jóvátételi összegeket behajtani szövetségestársain, mint amilyeneket neki fizetnie kell Amerikának, tehát elvárja, hogy az összeget rendelkezésére bocsájtsák. Minél nagyobb az a rész, amelyet ebből Németországra lehet hárítani, annál kevesebb adósságuk marad a szövetségeseknek. Anglia a Ruhr megszállás miatt veszélyeztetve látja Németország fizető képességét. Figyelmezteti tehát a szövetségeseket, hogy ha emiatt Németország képtelen fizetni, akkor Anglia mégis követelni fogja Franciaországtól, hogy a sajátjából térítse meg az adósságukat. Angliában meg vannak róla győződve, hogy ez az álláspont Franciaországban izgalmat fog kelteni, de az angol kormány kijelenti, hogy Franciaország minél előbb lát tisztán ebben a kérdésben, annál hamarabb bekövetkezhetik a megértés. A jegyzék vitatja a Ruhr megszállás jogosságát, amely csak akkor felel meg a Versaillesi szerződésnek, ha azt az összes szövetségesek együttesen határozták volna el.

— A királyi pár látogatása Masaryk elnöknel. Prágából jelentik: A „Bratislavske Noviny“ jelentése szerint augusztus végén a román és jugoszláv királyi pár ideérkezik, hogy látogatást tegyen Masaryk elnöknel a kistapolcsányi kastélyban. Mária román királyné meglátogatja Nedbal Oszkár zeneszerzőt, a tót nemzeti színház zeneigazgatóját, aki tudvalevőleg megzenésítette a királyné egyik balettpantomimját.

— György szerb herceg Vingán. Timisoarai (temesvári) szerkesztőségünk jelenti: A volt szerb trónörökös, Karagyorgyevics György szerb királyi herceg tegnap gépkocsin utazott Timisoarán és Vingára ment az ottani Konstantinovic-család látogatására. György herceggel utazott Misics szerb kapitány is. Misics vajda fia.

— Az a tény, hogy az Aradi Közlönyben közzétett hirdetés feltétlenül sikerrel jár, vonja maga után azt az eredményt, amely lapunk vasárnapi számából megállapítható. Számos kisebb-nagyobb hirdetés mellett több mint 100 apróhirdetés tesz bizonyosságot a közönség ama szeretetéről, amellyel az Aradi Közlönyhöz ragaszkodik.

— Bratianu miniszterelnök Masaryknál. Prágából jelentik: A „Ceske Slovo“ értesülése szerint Bratianu miniszterelnök Bécsből hazatérőben nem hivatalosan látogatást tesz Prágában és esetleg hivatalosan meglátogatja Masaryk elnököt Tapolcsányban.

— Harding temetése. Marionból táviratozzák: Hardingnak, az Unio elhunyt elnökének holttestét ma temették el a legnagyobb egyszerűséggel. A szertartáson csupán a rokonai és a barátai voltak jelen.

— A szerb miniszterelnök Párisban. Belgrádból jelentik, hogy Pasics miniszterelnök Lausanneba érkezett. A szerb miniszterelnök innen Párisba utazik, hogy előkészítse a szerb királynak Párisba való látogatását. Párisból Pasics francia tengeri fürdőbe utazik, mert még nincs véglegesen eldöntve, hogy a kisenként miniszterelnökei hol és mikor találkoznak.

— Hol működnek az adóbizottságok? Az aradi adókieveto-bizottságok hoinapután, hétfőn a következő utcákban folytatják munkájukat: az I. a Poetul (Libás-düllő) utcában, a IV. a Boulevardul Regina Maria-n (András sv-feren), a VI. a Gheorgie Lazar (Simonyi) utcában, a VII. a Gozdu (Szent István) utcában és ennek befejezése után a Tribunul Buleanu (Bem) utcában, a VIII. a Romul (Vilmos) utcában, a IX. a Dr. Ratiu (Sarlof Domokos) utcában.

— A török-görög határ. Drinápolyból táviratozzák: A török-görög határmegállapító bizottság a lausannei békeszerződés értelmében ma befejezte a közös határ megállapítását.

— Elkészült utlevek. Az aradi államrendőrségen a következők utlevei készültek el: Steinitzer Józsefné, Dreclin Mikdós, Hajmányi Margit, Morocs Géza, Balla Irén, özvegy Rónai Károlyné, Fodor Béla, Török István, Késmárk József, Reményik László, Székely Irén, Suciu (Aronné), Maresch Gyula, Wallinger Ferenc, Hod Péter Hammer Vilmos és Lajos.

A helyi maximálások érvénytelenek.

— Csak a kenyér, liszt, hus és tej maximálható. — Döntött a bucaresti bizottság. —

Érdekes közlemény jelent meg a hivatalos lap ma érkezett augusztus 9-i számában. Az árdrágítási ügyekben való eljárások irányítására alkotott állandó bucaresti bizottság, amely rendszeresen heti üléseket tart, megállapította, hogy maximális áraknak az új árdrágítási törvény életbelépése óta csakis a kenyérre, buza, rozs és kukoricalisztra, husra, halra, disznózsirra és a tejre van a törvény szerint helye, tehát az összes egyéb cikkekre történt helyi maximálások érvénytelenek.

— Curzon nyaral. Párisból táviratozzák: Lord Curzon külügyminiszter ma ideérkezett, innen tovább utazik Bagnolesba, ahol nyaralni fog.

— Véget ért a temesvári pincérsztrájk. Timisoarai (temesvári) szerkesztőségünk jelenti: Ma ért véget Temesvárott a napok óta húzódo pincérsztrájk, aminek következményeképpen tudvalevőleg az összes nem romániai illetőségű kávéházi és éttermi munkásokat kiutasították az ország területéről. A pincérsztrájk nem bémozgalmi okokból tört ki, hanem csupán azért, mert a munkaadók nem voltak hajlandók irásban adni a májusban szóbelileg kötött megállapodásokat. A temesvári pincérek a tíz százalékos részesedésen kívül 500 lei fixet és 500 lei koszt-pénzt kapnak.

— A legújabb vonatok egyedül csak a Zsebmenetrend augusztus haví kiadásában.

— Elitelt német gyárigazgatók. Lansauból táviratozzák: A Wolff távirati iroda jelenti, hogy a francia haditörvényszék mai tárgyalásán 10—10 évi fogházra és 150 millió márká pénzbüntetésre ítélte Julius és Knieriem igazgatókat, akik annak idején megakadályozták, hogy a badeni analin-szódagyárból elvigyék a franciák a lefoglalt készleteket. A gyár vezetőségének többi tagját egyenként nyolc évi fogházra és 140 millió pénzbüntetésre ítélték.

— Beiratások a „Josif Vulcan“ középiskolában. A beiratások szeptember 3—8 között tartatnak meg. A magánvizsgálatok szeptember 12—18. között. Az igazgatóság.

— Kirándulásnál nélkülözhetetlen a Diana sóborszesz, izmaink legjobb ápolója. Ügyeljünk a Diana névre.

— Bakács Miksa női szabó az őszi divat tanulmányozása végett külföldre utazott. Divatterme szeptember 1-ig zárva.

— Csáky órák és vésnök műterem. Elsőrangú kivitelben készít óralapítást és finom ékszerésést. Új órák és ékszerek legjobb beszerzési forrása. (A városházával szembeni épületben Str. Horia (Széchenyi-utca) 1. szám.)

— Ablaküvegezés. László és Schweiger üveghomályosító és mintázó gyár, üvegezési vállalat Strada Crisan (Karolina-u.) 12.

sok törvényellenesek és érvénytelenek. Aradon pl. megesett a napokban, hogy egy csemegekereskedőt árdrágítással vádoltak, mert a lipői turót nem a közönséges juhturó maximális piaci árán, 18 lelen adta el, holott számlái szerint ő maga is majdnem háromszoros áron vette. A hivatalos értelmezés után kétségtelen, hogy a régi maximáló rendelet érvénytelen és ezután csak a fent megnevezett néhány cikk árát maximálhatja a városi tanács a törvényben előírt eljárás mellett.

— Lehár ezredes Ausztriában. Bécsből jelentik: Báró Lehár ezredes az alsó-ausztriai Badenbe érkezett.

— Őszi-téli costume és ruhadivat lapok nagy választéka Naményi papírüzletben.

— Lazarovitz H. Lazar timisoarai (temesvári) nemzetközi ügynökség aradi fiókja megnyitott (a városi színházzal szemben, Pichler-papírüzletben), ahol a tengerentúli utazásokra vonatkozólag mindennemű felvilágosítás díjtalanul beszerezhető.

— Jacobi Gyula vizsgázott fogász külföldi utjáról hazatérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

— Hajsza egy veszett kutya után. Nagy riadalmat keltett ma Arad főutvonalán egy veszett kutya, amely a vasút felől szaladt a város közepe felé és többen kergették. Az üldözőknek kődobálásokkal sikerült a kutya egyik lábát eltörni, de a veszett eb habzó szájjal és vérző lábbal szaladt tovább és berohant a városháza mögött levő parkba. Itt a kutya eltiint üldözőinek szeme elől, de a gvepmesterek és a rendőrök közrefogták az egész parkot és újabb hajsza indítottak a veszett eb után, amelyet végül sikerült ártalmatlanná tenni.

— Pankotán műhímzési tanfolyamot rendez e hó 16-tól kezdve a Bourne & Co. cég Aradról, Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 9., a Schock Antal kereskedő házában, ahol is a világhírű Singer varrogépeken taníttatja az ajourozást, monogram, cakk, richelieu, maderia, stb. hímzéseket.

— Gombamódra szaporodnak a Brázav mentholsóborszesz (Mentholin) használói, mert kétségtelen, hogy a valódi Brázav kitűnő házi-szer. Mindenütt kapható! Nagyban Hells és Klein cégnél Arad.

— Kollin Jenő fogászati műtermét Piata Avram Iancu 11. (Szabadságtér 11.) alatt megnyitotta.

— A katonai strand-fürdőn ma, vasárnap d. e. 10 és fél órától 1-ig katonazene játszik.

— Csecsemő-holttest a vizparton. Timisoaráról (Temesvárról) jelentik: A Temesváron a józsefvárosi Bega balsoron, a Zamfirescu cukorgyárral szemben a viz partján, ma délelőtt egy ujszülött fiugyermek holttestét találták meg. A gyermek anyjának kiderítésére a nyomozás megindult.

„A Fátyolos asszony” Bűnügyi történet ma vasárnap az Urániában.

— Tízmillió hadirokkant. A genfi munkaügyi hivatal most adta ki a különböző hadviselt országok hadirokkantjairól szóló részletes kimutatását. A hadirokkantok száma országok szerint a következő: Németország 1,537.000, Ausztrália 706.000, Ausztria 164.000, Kanada 45.000, az észak-amerikai Egyesült-Állam 157.000, Finnország 10.000, Franciaország 1.200.000, Angolország 1.170.000, Olaszország 800.000, Lengyelország 310.000, Románia 100.000, Jugoszlávia 164.000, Oroszország 775.000, Csehország 236.000, Új-Zéland 20.000, összesen 4.124.000. A világháború áldozatainak hivatalos statisztikáját még eddig nem készítették el. Törökország, Bulgária, a Balti államok, Portugália, Magyarország és Japán, Magyarországon a hadirokkantok számát 120—130 ezerre becsülik. A világháború összes hadirokkantjainak száma pedig hozzávetőleges számítás szerint meghaladja a tízmilliót.

— **Gyermektragédia a fegyver miatt.** A tótváradai halálos végű szerencsétlenség ügyében, mint jelentették, az aradi vizsgálóbíró elrendelte a boncolást. Tegnap szállt ki Sommer Nándor vizsgálóbíró, dr. Bradean Athanasz vármegyei főorvossal Tótváradra, ahol megejtették a boncolást és lefolytatták a vizsgálatot. Megállapítást nyert, hogy Csulea János tizenhárom éves fiú haláláért az erdészt terheli a felelősség, aki nyitva hagyta lakását és így abba a gyermekek bemehettek és a töltött fegyverrel játszhattak. Iszpasza Terentie odavaló 13 éves gyermek ellen, aki a fegyvert elsütötte, szintén megindították a büntető eljárást.

— **Csempészéssel vádolják Kassa városát.** Prágából jelentik: A Kassai pénzügyigazgatóság csempészéssel vádolja Kassa városát és azt állítja, hogy a város tulajdonában levő borokból 1919-ben harmincöt ezer litert bevitt anélkül, hogy azt jelentette és a vámilletéket megfizette volna. A pénzügyigazgatóság negyvenkétezer korona vámot és kétszáz ezer korona büntetést követel a várostól cseh koronában.

— **Aradmegyében nem szünetnek meg postahivatalt.** A postamizériákról írott mai cikkünk általános érdeklődést váltott ki. Ma beszélgetést folytattunk Bulzan Avram aradi postafőnökkel, aki kijelentette, hogy Aradmegyében nem szünetnek meg postahivatalt és a tervezett reformok a falusi postaszolgálat előnyére válnak. A timisoarai (temesvári) felügyelőségről tett megjegyzéseink nem érintik a timisoarai postafelügyelő személyét, Buznea Constantint, aki néhány hónap óta nagy szakértelemmel és szorgos munkálattal eredményesen dolgozik a postaüzem megszervezésén. Most a timisoarai (temesvári) postafőnökség alá tartozó timisoarai telefonközpont elleni panaszokat vizsgálja felül a postafelügyelő, akinek érvelés közelképése bizonyosan megszünteti azokat a botrányos állapotokat, amiket a timisoarai (temesvári) felekkel telefonon érintkező aradiak nap-nap melletti tapasztalhattak.

— **Orvosi hír.** Dr. Biksz Mór poliklinikai orvos ma külföldi tanulmányútra utazott.

— **Wilde Oszkár kritikája — jelenlegi íróról.** Londonból jelentik: Az angol főváros spiritisztakörében nagy feltűnést keltett az a médium, aki egy spiritiszta szeansz alkalmával Wilde Oszkár stílusában széljegyzeteket írt Wilde szellemének hatása alatt jelenleg élő íróról, közöttük több olyanról, akik csak a költő halála után tüntek föl. Szakértők vizsgálták meg az írást és megállapították hitelesen, hogy az tökéletes mása Wilde Oszkár kezeírásának. Az ügy akkora feltűnést keltett Londonban, hogy a komoly és tartózkodó Daily News nemcsak hasábot szentelt neki, de vezércikket is írt róla.

— **Deutsch Anna gyermekruha szabónő őszi divat tanulmánya végett külföldre utazott,** szeptember 1-ig divatterme zárva van.

— **Százhuszmilliárd papírrubelt elloptak.** Moszkvában egy totalizátor pénztárából ismeretlen tettesek százhuszmilliárd papírrubelt elloptak. Írást hagytak hátra, a melyben kijelentik, hogy a pénzt Moszkva szegényeinek fölruházására fogják fordítani. Mivel a szovjetkormány egyáltalában nem akadályozza meg az olyan „polgári” machinációkat, mint a lóverseny, ezen a módon voltak kénytelenek vétőt említeni a gazemberségek ellen. Százhuszmilliárd a legnagyobb összeg (számokban, nem értékben), amit valaha loptak vagy raboltak.

— **Jugoszlávia megszüntette a teheráruforgalmat Magyarországgal.** Belgrádból jelentik: A belgrádi vasutigazgatóság a jugoszláv kormányval egyetértőleg további intézkedés megszüntette Magyarországgal az egész teheráruforgalmat, beleértve az átmenő teheráruforgalmat is. A már földolt árukat, valamint a Jugoszláviában szállítás alatt levő árukat visszaszolgáltatják a földoltnak. Az intézkedés okáról egyelőre semmiféle hivatalos fölvilágosítást nem adtak.

Sport.

— **USE. I.—AAC. old-boy I. bárátságos mérkőzés lesz 12-én, vasárnap d. u. 6 órakor az AAC. sport telepen.** Előzőleg Olimpia old-boy—AAC. old-boy II., ezt megelőzőleg pedig törpe mérkőzés.

— **Az Aradi Athletikai Club felkéri a női tornászcsapat tagjait,** hogy f. hó 13-án, hétfőn d. u. fél-7 órakor teljes számban sziveskedjenek megjelenni az AAC. sporttelepen.

— **Deji Unió—ATE. mérkőzés.** Vasárnap délután az övartéri sporttelepen a cluji kerületi elsőosztályú Unió jön Aradra, hogy a bajnokságban elért szenzációs győzelmeinek realitását igazolja az aradi közönség előtt is. A kitűnő együttes az ATE. vendége lesz, e mérkőzést megelőzőleg a Gloria-CFR.—Hercules I. és ATE. ifj.—Hercules II. mérkőzések lesznek.

— **A „Vultur” („Toldi”) klub aug. 18-án (szombaton) este 8 órakor tartja évi rendes közgyűlését a „Károly trónörökös” pavillonban.**

OSZI DIVATLAPOK 18995

megérkeztek. KELET hírlapiroda.

Cuno kancellár bukása biztos.

— **Ebert elnök kiáltványa. — Rendelet az izgató lapok ellen. — Berlinben nyugalom van. — Tilos márkát külföldre eladni. — Stresemann lesz a kancellár. — Vége az agóniának —**

Berlinből táviratozzák: A külpolitikai bonyadalnak után a márkaválság tette kritikussá a kormányt, elsősorban Cuno kancellár helyzetét, akiben megéledt a régebben tervezett lemondás gondolata. Ha a szociáldemokraták olyan pénzügyi programot akarnak, amely Cuno szerint teljesíthetetlen, akkor a kancellár a kormánnyal együtt lemond. Mára a lappangó kormányválság döntő stádiumba jutott.

Berlinből táviratozzák: Ebert birodalmi elnök a vasárnapi alkotmány napon kiáltványt ad ki, a melyben többek között ezeket mondja:

— Erre a napra esik hét hónapi évfordulója annak, hogy a franciák országunkba nyomultak. Becsületes törekvésünket, hogy a teljesíthetlent teljesíthetővé tegyük, elkeseredéssé változtatták és jót sem magunknak, sem Európának nem értek el. Ne csüggedjete! Soha a győzőnek hatalmi mámorában igaza nem volt. A Rajnáért és a Rühr-vidékért folyó harc mindegyikünköt nagy szolgálattal vár.

Berlinből táviratozzák: Ebert elnök rendeletet adott ki, amelyben a nyugalom és biztonság helyreállítása végett megtiltja oly időszerű nyomtatványoknak terjesztését, amelyeknek tartalma a birodalom vagy valamelyik országa alkotmányos köztársasági államformájának erőszakos hatályon kívül való helyezését célozza vagy a közbékét veszélyeztető és erőszakoskodásra izgat. A tilalom az egész birodalomra kiterjed.

Bucurestiből táviratozzák: A késő esti órákban érkezett jelentések szerint Berlinben teljes nyugalom van. Az éjszaka a szédőstrájk is megszűnt. A munkások holnapra újra megkezdik munkájukat.

Berlinből táviratozzák: Tegnap késő este rendeletet adott ki Ebert birodalmi elnök, amely szerint márkának külföldre való eladása tilos. A rendelet indokolása kimondja, hogy ezt a rendszárbályt azért kellett életbeléptetni, mert a legutóbbi hetekben igen nagy márkáösszegeket vittek ki külföldre, amelyekkel az ottani tőzsdéken az importcélokra szükséges idegen valutákat szerezték be. Ezek a külföldi márká-eladások a márká árfolyamát igen kedvezőtlenül befolyásolták és a birodalmi banknak a márká értékének szabályozására vonatkozó tevékenységét lehetetlenné tették. Ezután tehát a német importöröknek az idegen fizetési eszközöket amelyeknek értéke 10 angol fontnál több, belföldön kell beszerezni.

Berlinből táviratozzák: A politikai körök hangulata olyan, hogy valószínű a Cuno-kormány lemondása. A helyzet már enyhült annyira, hogy sikerült az élelmiszer-északítványok biztosítására 50 millió arany márkát beszerezni. A kereskedelem áldozatkésztsége lehetővé teszi az élelmiszerhiány megszűnését. Sikerült rábírnai az apart. kereskedelmet és a banko-

kat, hogy 200 millió arany márkát jegyezzenek márkajavitásra, a mely akció nagyjelentőségű, mert nem a birodalmi bank utján, hanem magánúton irányítják. Ezen az alapon lényegesen megenyhült a helyzet és a munkásságnál sikerült elhárítani a kommunisták ama törekvését, hogy a munkásságot három napos sztrájkba kergessék.

Berlinből táviratozzák: Cuno kancellárt bukottnak tekintik. A szociáldemokraták kétségkívül bizalmatlansági indítványt nyújtanak be ellene. Utódjaként Stresemannt emlegetik, aki barátai előtt kijelentette, hogy belpolitikailag kívánja rendbehozni az országot és arra akarja bírni a pártokat, hogy csillapítsák le a közhangulatot és tartózkodjanak a franciák elleni ellenségeskedéstől. A szociáldemokraták nem lépnek be a kabinetjébe, de kijelentik, hogy jóakarattal támogatják és így a Stresemann-kormány megalakulása biztosnak látszik. Becker gazdasági minisztert, aki a kaoszt okozta, feltétlenül elejtik. Alkalmassint eltávolítják a birodalmi bank éléről Havensteint is és Rosenberg külügyminisztert, aki beszédében szolidaritást vállalt Cunoval. A Cuno-kormány többi tagját előreláthatólag Stresemann átveszi. A kritikus napok után némi enyhülés következett be, egyes városokban azonban még tart a nagy izgalom. A pénzellátás kezd javulni és élelmiszerkészletek is utban vannak Berlin felé. Általános az a meggyőződés, hogy a német birodalom kilábal az agóniájából.

Mulatságok.

— **Ma, vasárnap tartja az AMTE, a Városligetben a szezon legsikerültebbnek ígérkező népnünpélyét és táncmulatságát.** A gondos rendezőség mindent elkövet, hogy az ott megjelenőnek egy felejthetetlen délutánt szerezzen. A hatalmas és dús tombolasátor roskad a 3000 darab értékes tárgytól, amelynek minden jegy nyer! Amerikai árverésnél csakis értékes tárgyak lesznek. A goalrugók különleges dolgot kapnak jutalmul. A cukrászdában minden lesz, amit édességnek nevezhetünk. A különféle esárdákban cigánypecsenye és cigányzene mellett hűsülhet mindenki. A sátrak sokasága külön látványosság. Lesz ott kacsafozás, karikadobás, lisztfúvás, lepényevés, stb. tréfas dolgok mellett dalárdák hangversenye, katonazene, nyílt szinpad, kéreppár lassúságu verseny, boxolás és még sok-sok más, úgy, hogy mindenki megtalálja a saját szórakoztatását. Confetti csata, világposta, serpentin dobás, szépségverseny után tánc a nagyteremben kiváló virradatig.

— **A temesmegyei tanítók estélye Lippafüreden.** Anghiescu közoktatásügyi miniszter és Cozma közmu-kaügyi miniszter védnöksége alatt a temesmegyei tanítóság vasárnap nagyszabású népnünpélyt rendez Lippafüreden. Délután sportnünpély, este hangverseny, utána pedig táncmulatság lesz.

Közgazdaság.

Tovább tart a szilárdság.

Ma Aradon 225-ig emelkedett a dollár ára, tegnap óta 10 leies ugrással és bár a dollár emelkedett Zürichben a lei pedig 5 centimest esett, semmi indoka nincsen a szédületes mértékű dolláremelkedésnek. A zürichi zárlat szerint 204 lei a dollár paritása, a svájci franké pedig 37 lei és Aradon a svájci kifizetés ára is eléri a 40 leit. Nyilvánvaló a bucaresti leirontó spekuláció munkája, amely, a leu belső vásárló erejét jóval az amugy is indokolatlanul alacsonyan álló külföldi leierték alá süllyeszti üzleti nyereszkesedés okából. A magyar korona Zürichben ma 3.50-ről 3-ra esett vissza.

Aradi valutaárak. (Augusztus 11.) Francia frank 12.50, svájci frank 39.50, dollár 225, dinár 2.30, szokol 6.30, márka 0.0003, lira 9, angol font 950, magyar korona 0.0090, osztrák korona 0.0031. — **Kifizetések:** Budapest belföldi 135 külföldi 90, Bécs 330, Berlin 0.000070, Prága 6.40, Zürich 40.20, Milano 9.30, London 1005, Newyork 221, Páris 12.60, Belgrád belföldi 2.10, külföldi 2.30.

Temesvári valutaárak. (Augusztus 11.) Berlin 0.000070, Newyork 225, dollár 225, London 1000, angol font 980, Páris 12.40, francia frank 13, Zürich 39.80, svájci frank 39, Milano 9.90, lira 9.10, Prága 6.40, szokol 6.10, Belgrád külföldi 2.30, belföldi 2.20, dinár 2.10, Budapest külföldi 90, belföldi 140, Bécs 328.

Bucaresti tőzsdezárlat. (Augusztus 11.) **Kifizetések:** Páris 12.25, Berlin 0.000055, London 990, Newyork 219, Milano 9.22, Zürich 40, Bécs 0.0031, Prága 6.33, Budapest 0.01. **Valuták:** Napoleon 740, márka 0.0001.50, léva 1.75, török lira 1.15, angol font 960, francia frank 12, svájci frank 38.50, drachma 3.50, dinár 2.10, dollár 215, len gyel márká 0.0010, osztrák korona 0.0029, magyar korona 0.0085, szokol 6.05.

Zürichi nyitás. (Augusztus 11.) Berlin 0.000125, Newyork 550, London 2514, Páris 31.10, Milano 23.35, Prága 16.07.50, Budapest 0.03, Belgrád 5.90, Bucaresti 2.70, Varsó 0.0025, Bécs 0.0076.50.

Zürichi zárlat. (Augusztus 11.) Berlin 0.0001.25, Budapest 0.03, Newyork 551, Milano 23.50, Prága 16.07.50, Bécs 0.00768250, bélyegzett 0.007725, Varsó 0.0025, Szófia 4.95, Bucaresti 2.70, Belgrád 5.90, London 2518, Páris 31.15.

Budapesti Devizaközpont jegyzései. (Augusztus 11.) Napoleon 68800, Amsterdam 7500—7740, Belgrád 205—213, Berlin 0.0040—60, Bucaresti 94—101, lei 94.50—101.50, London 86750—89100, angol font 86950—89350, Milano 810—85, lira 815—850, Newyork 19050—

19650, dollár 19150—19750, Páris 1080—1116, francia frank 1085—1121, Varsó 0.08.60—9.60, Prága 568—592, Zürich 3440—3560, Bécs 0.26.50—27.90, Belgrád 204—212.

= Tőzsdemanőver a márkával. Düsseldorfból táviratozzák: A tőzsdén ma a legnagyobb pánik uralkodott. Reggel még 5 millió márkáért kínálták a dollárt, később már 3 és félért, sőt ma délelőtt már 3 millióért kínálták. A dolog szenzációja az, hogy a tőzsideő végén már egy millió alul is kínálták. Vizsgálat indult meg, hogy kinyomozzák a manőver spekulánsait.

= A valutaszpekuláció betiltása Belgiumban. Brüsszelből táviratozzák: A belga király ma aláírta a valutaszpekuláció megtiltásáról szóló rendeletet. Valutauzleteket csak néhány nagybank bonyolíthat le kaució ellenében, de ezek is csak kereskedelmi számlákért adhatnak és vehetnek devizát. A magánspekuláció teljesen tilos és azt fogházzal és súlyos pénzbüntetéssel sújtják.

= Az újvidéki ipari kiállítás. A Kereskedelmi és Iparkamara közli: Folyó évi augusztus hó 11—26. napjain Újvidéken ipari kiállítás lesz. A résztvevni szándékozók a kedvezmények igénybevitelére jogosító igazolványokat a bucaresti jugoszláv királyi konzulátusnál (Strada Frumoasa 14.) kaphatják. Igénybevehető kedvezmények: 50 százalék engedmény a vasutakon és a királyság hajóin, a vizumdíj 23 lei.

= Eladott aradi ingatlanok. Sipos Mladen eladott a Barbus-dűlőben fekvő 3 hold 260 négyszögöl szántót 50.000 leiert Horváth János és nejeének. — Kreisz Sándor eladta a Str. Granicerilor 7. sz. házat 130.000 leiert Nyitó Alice és özv. Nyitó Juhász Pálnénak. — Özv. Gyenge Ferencné eladta a Str. Minervei 17. sz. házat 150.000 leiert Kreisz Sándornak. — Kovács Jánosné eladta a Str. S. Bálint 2. sz. házat 140.000 leiert Mittelbach Annának. — Fodor és Reisinger cég eladta a Str. Zenilor 5. sz. házat 140.000 leiert Vandracssek Ignác és nejeének. — Kollarov Miklósné eladta a Str. Pionarilor 20—a) sz. házat 50.000 leiert Lingurar Jánosnénak.

= Ahol félnek a jó borterméstől. Szegedről jelentik: Csongrád megyében az a furcsa helyzet állt elő, hogy a szőlősgazdák valószínűleg félnek a jó borterméstől. Igen nagy a hordóhiány, a vármegye területén alig akad üres hordó és a legnagyobb gondot okoz, hol helyezték el a bort. Aigner Károly főispán e hónap huszadikára Szegedre nagy értekezletet fog összehívni, amelyen jelen lesz a mezőgazdasági kamara egész vezetősége is. Ezen beszélnek meg azokat a módosításokat, amelyekkel a már-már katasztrófálissá váló hordóhiányon segíteni akarnak.

= Nemesfém-piac. Budapestről jelentik: A mai napon a nemesfém-piacon az árakban lényeges eltérés nem történt. A piacon továbbra is üzletlenség volt. Előfordult árfolyamok: ezüst egykoronás 1800—1850, kétkoronás 3700—3750, ötkoronás 9450—9500, arany tizkoronás 52.500—53.500, arany huszkoronás 104.000—106.000 korona.

Irodalom, művészet

A „Tatárjárás.”

(Sarkadi Aladár vendégteltele.)

Tegnap este a *Tatárjárás*t vetette műsorára a színház, *Sarkadi Aladár* az itt vendégszereplő illusztris művész kedvéért. Azt mondják, hogy Sarkadi a legjobb magyar Wallerstein. A szerep yág az egyéniségéhez és bizonyosan a legjobb is ebben a szerepben, ha nem indiszponált. — Tegnap este azonban erősen látszott rajta a fáradtság, ami teljesen érthető is a minden nap való játszás és a sok utazgatás után. Sarkadi rekedt is volt, szóval azt lehet mondani, hogy a színész minden ellensége összehesküldött ellene. Ennek dacára minden erejével igyekezett hangulatot teremteni és lendületet adni a vontatott előadásnak. Minden mőkázása, minden gesztusa tegnap is hatott, Wallerstein tartalékos hadnagy, karakterisztikus figuráját kifogyhatatlan ötletességének minden eszközével felruházta és a közönség hálásan tapsolt is Sarkadinak. Nagyszerű művész Sarkadi, aki fizikai indiszpozíciójával Heroikus küzdelmet folytat és kimerültsége dacára is tréfál és nevetett. Az előadás többi szereplője még az indiszponált Sarkadihoz sem volt méltó. *Z. Várady* Margit ma Erdély legkülönb operaénekesnője, de nem operettprimadonna, aki primadonnababérokra bizonyosan nem is vágyik. A színház azonban prima donna nélkül áll és így kénytelen volt a ráosztott primadonnaszerepet eljátszani, amelynek énekes részét kiválóan oldotta meg. *Tompa Béla* elegáns Lőrenthey főhadnagya nélkülözötte a markáns férfiaságot. *Lőrinczy* Ilus Treszka szerepében kísérletezett, csak a közönség dilettáns érzetét tudja kelteni. *Sipos* Nelly, aki eddig vándortársulatoknál volt szubrett, Mogyoróssy önkéntes szerepében mutatkozott be Arad publikumának. Az aradi mértéket nem üti meg. Kis társulatoknál biztosan tovább is ünnepezt szubrett lesz, de Aradnak nagyobbak az igényei. Mogyoróssy kitünő szerepe Balogh Böskeének, ezért kár volt ezen a vendégestén Sipos Nellyvel kísérletezni. *Jávor* az öreg Bencze, *Inke* a tábornok szerepében értékes alakítást adtak. *Ladiszlav* magyar nótái, *Kallós* zsidó regrutája, *Olasz*, *Sipos* Zsigmond és *Ács* igyekeztek még menteni az előadást. A zenekart *Csányi* Máttyás vezényelte. (b. 1)

* **Gellért Pál** Aradon marad. Ma levelet kaptunk Budapestről Gellért Páltól, az aradi színház kiváló karmesterétől, aki kijelenti, hogy nem felel meg a valóságnak az a híresztelés, mintha más színtársulathoz

szereződött volna. Az tény, hogy a jövő szezonra nem szerződött az aradi színházhoz, de azért továbbra is Aradon marad, ahol hét éve működik. Aradon tovább folytatja zene-pedagógiai működését, amelyet szeptember 1-én újból megkezd. Ekkor úgy kezdőket, mint haladókat zongorára és énekre tanít, ezenkívül elvállal ének-korrepetíciót, tanít zeneelméletet és hangszerezést. Augusztus 25-én a lakásán (Strada George Popa — Ferdinánd-utca 10.) megkezd a jelentkezők felvételét.

* **Lepa Dóra** hangversenye Soborsinban. Lepa Dóra, a kiváló mezzoszoprán énekesnő Savarsinban (Soborsinban) vasárnap este önálló nagy hangversenyt rendez. Az Aradon jól ismert énekművész hangversenyére Aradról is sokan utaznak ki Soborsinba.

* **A kacagás hatalmas hulláma** hömpölygött végig a nézőtérben a „28-as” szombat esti bemutatóján. A szellemes operett címszerepét Sarkadi Aladár játssza a vasárnap esti előadás alkalmával is, míg a többi szerepeket Balogh Böske, Gömöri Emma, Sebestyén Jenő, Tompa Béla játsszák.

Mozi.

* **Vasárnap utoljára** egy nagyszerű bűnügyi történetet mutat be az Uránia *A fátvos asszony* címen.

* **Az Apolló vasárnap** nagyszerű detektívfilmet mutat be. — Lilyan Allers amerikai szépség elrejtett vagyonát kutatja egy ur gonosztevőkből álló banda, de vőlegénye leleplezi a vakmerő betörést. A banda a szépséges miszt és vőlegényét foglyul ejti, de Amerika legnagyobb detektívje hosszú és érdekes kalandok után győzedelmeskedik a gonosz emberek felett.

* **A halál hírnöke** címen megrendítő ötfelvonásos drámát mutat be hétfőn az Apolló.

* **A közönség óhajára** az Urániaszínház igazgatósága e hó 15-étől kezdődőleg ismét megnyitja a mozi kapuit és mindennap rendszeresen tart előadást. A tizenötödiki megnyitó előadáson hatalmas cirkuszdrámát mutat be: *Huller* István esküje címen. A dráma két rész és tizenkét felvonás.

Szerkesztői üzenet.

— Szabadságot katonák. Panaszuk ügyében nem tehetünk eleget kérésüknek, mert az katonai természetű s így a fennálló kivételes intézkedések értelmében megbeszélés tárgya nem lehet.

H. R. Arad. Alexandriába való kivándorlásának nincsenek feltételei. Ha ki akar vándorolni, utlevelére angol vizumot kell szereznie. Ez minden feltétel.

A szerkesztésért:
KAROLY JOZSEF
felel.
Cenzurat:
IOAN NICHI

Romániába is áterjedt az Ecsedi-láp égése.

(Félelmetes utas, aki nem respektálja a határokat.)

Tegnap számunkban budapesti távirati jelentése alapján megírtuk, hogy az Ecsedi-láp kigyulladt és már hatalmas területen ég. A láp égését nem lehetett lokalizálni és a tűzvész átcsapott román területre is. Nagykárolyból erről a következőket jelentik:

Egy hatalmas terület milliónyi lakossága rémülten néz a távolba, táguló orrcimpákkal szimatolja a levegőt, amelyben halálszagot hoz a szél. Városok és falvak hosszú sorozatának apraja-nagyja halálos borzongással néz a földre és várja, mikor tör ki a lába alól tűz és füstáradat, hogy elhamvassa mindenét, az életét is. Az Ecsedi-láp ég! Az Ecsedi-lápon már tudják néhány év előttről, mi az a lépés. Normális tűzvész ahhoz nem is hasonlítható. Mert itt a föld alatt lappangva terjed a tűz. A láp földje nem az, ami más föld. Annak elég egy szikra, hogy mértőrdes tüzeket támasszon a maga belső, láthatatlan utain. — Még úgy látszik, messze a tűzvész ide, talán el sem jut s a másik pillanatban már messze, másik irányban törtet elő a föld alól. A tűzvész Magyarországon kezdődött és minden utlevél nélkül, sőt határátlépési igazolvány nélkül átjött a határon s most már itt nálunk is ég a lánprák Romániához tartozó része. A tüzet tüzoltóság és katonaság segítségével a láp lakossága iparkodik oltani. A lápi oltás természetesen nem úgy megy, mint a tűzoltás. Itt ugynevezett árkolással iparkodik megakadályozni az égés földalatti terjedését. A tűz Berveni községet elsősorban veszélyezteti. Magyarországon Vállaj környékén kezdődött s a falut elpusztítással fenyegeti. Mindkét oldalon a lakosság önvédelmi szervezetei legmesszebbmenő — erélyes — munkával vették fel a harcot a borzalmas tűzvészrel szemben.

OOOOOOOOOOOOOOOO

Egy millió korona.

(Mennyibe kerül Budapesten havonta egy polgári háztartás?)

Budapestről jelentik: A magyar korona leromlása újabb, súlyosabb megrázkódtatást jelent a polgári egzisztenciákra. A magyar korona 0.03-as zürichi jegyzése idején egy millió koronával számították ki egy polgári család havi háztartási kiadását. Ez az összeg ugyan — ha nem hivatalos, hanem ugynevezett „zugligeti” forgalomban kalkulálják — mindössze 3000 dinárnak felel meg, de melyik köz-, vagy magánhivatalnok, melyik orvos, mérnök, író, művész, alkalmazott keres ma Budapesten egymillió koronát? Az intelligens osztálybeliek átlagos havi keresete 200 ezer korona. — A liszt kilója pedig 900, a zsiré 6600, a húsé 5500 korona! Mikor pedig a nyomorúságban tengődő értelmi ség a dupláját kapja fizetésben vagy keresi meg nehéz munkával mostani jövedelmének, az élet bizonyára száz perccel drágul

meg. A drágaság lavinájának rohanásával semmiféle fizetésjavítás és kereseti lehetőség nem tud lépést tartani. A magyarországi közepes osztály menthetetlenül áldozatul esett a romló koronának és a még romlottabb gazdasági viszonyoknak. Történik ez pedig anno 1923. a rekordtermés idején, amikor a Nagyalföldön még száz és száz vagonjával hever a tavalyi eladatlan buza.

OOOOOOOOOOOOOOOO

SAKK.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

15. Elhárított vezérsol,

Játszották Karlsbadban, 1923. májusban.

Világos: Grünfeld. Sötét: Tartakower.

1. d2—d4 1. d7—d5
2. c2—c4 2. e7—e5

Ezt a megnyitást Albin-ellenesnek is nevezik, nem sok jogsultsággal, mert már 1881-ben előjött Milanóban egy Salvioli-Cavallotti játszmaiban.

3. d4×e5 3. d5—d4

4. Hg1—f3 Kezddket itt könnyen érheti a következő baleset:

4. e3?, Fb4+

5. Fd2, d×e! 6. F+F?, e×f+
7. Ke2, f×g1 H+! 8. B×H, Fg4+ és nyer.

4. c7—c5, Jobb

He6

5. e?—e3 5. Hb8—c6

6. e3×d4 6. c5×d4

7. Ff1—d3 7. Fe8—g4

8. 0—0 8. Vd8—c7

9. h2—h3 9. Fg4+f3

10. Vd1×f3 10. Hc6×e5

Sötét visszanyerte ugyan a gyalogot, de az állása hátrányos.

11. Bf1—e1 11. Ff8—d6

12. Fe1—f4 12. Hg8—e7

13. Ff4×e5 13. Fd6×e5

14. Hb1—a3 14. a7—a6

15. c4—c5! Helyet ad a H-

nak. 15. Fe5—f6

16. Ha3—c4 16. Ve7×c5

17. Vf3—b7 17. 0—0

18. Hc4—b6 18. Ba8—b8

19. Vb7—e4! 19. He7—g6

20. Hb6—d7 20. Ve5—d6

21. Hd7×f8 21. Hg6×f8

22. Ba1—c1 22. Bb8—b6

23. Bc1—c8 23. g7—g6

24. Fd3—c4 24. Kg8—g7

25. Ve4—e8 25. Bb6—b7

26. Bc8—c6 26. Vd6—f4

27. g2—g3 27. Vf4—d2

28. Bc6×f6! 28. Kg7×f6

29. Ve8—5e matt.

Megfejtés. A 8. feladvány megfejtése: 1. Hf7, B×H 2. Ka8, B×c7 3. b8 marad gyalg és patt.

OOOOOOOOOOOOOOOO

Gyomorfájás, étvágyhiány, emésztési zavarok, melyek gyakran csakis a belek renyheségének következményei, a FERENC JÓZSEF keserűviz használata folytán rövidesen elmúlnak.

Sulyos vádak a német birodalmi kormány ellen.

(A szász miniszterelnök leleplez.)

Drezdából táviratozzák: Zeigner szász miniszterelnök Lipcsében feltűnést keltő beszédet mondott. Hevesen megtámadta a birodalmi kormányt, amely szerinte teljesen csődöt mondott. Kijelentette, hogy a birodalmi őrseg összekötésben áll a titkos szervezetekkel és ugyancsak teszi a birodalmi kormány is. A titkos szervezeteket polghárháború esetére alakították, főként Bajorországban, ahol tankokat is gyártottak, amelyeket utcai harcok esetén használnak. Egy beszélgetés során egész nyíltan kijelentették, hogy a Ruhr-vidék környékén a titkos szervezetek több osztagát vonták össze, amelyeket a birodalmi őrseg szervezett és a Ruhr-vidékből pénzelték. Kijelentette azt is, hogy a szász kormány a közeli napokban ezekről az állapotokról többet fog nyilvánosságra hozni. Végül azt állította, hogy a birodalmi körök a végső kétségbeesésbe akarják kergetni a tömegeket, hogy okuk legyen letörni a munkásságot és megszüntetni a köztársaságot.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ÜZENET!

Minimax R.-T.-ság Bucurest Bulev. A. I. Cuza 48. ezen uton inti az összes érdekelteket, hogy óvakodjanak olyan Minimax tüzoltó készülékektől, amelyek nem a hivatalos képviselője útján hozták forgalomba, mert az olyan készülékek rendszerint elavult, vagy felfrissített áruk, belül rozsdásak s így robbanékonyak, vagy ha ujak is, de a védőtörvény kifűtásásával jutottak azoknak birtokába, akkor a kivétel tekintetében nincs meg a vevőnek a kellő biztosítéka.

Ezennel kijelentjük, hogy sem mi, sem a többi európai testvérintézetünk, semminemű garanciát nem vállalunk, sőt póttöltéseket sem szállítunk az ilyen készülékekhez, amelyeknél nincs meg a biztosíték arra vonatkozólag, hogy minden időben kifogástalanul működnek. A mi jótállásunk nyomtatványainkon közölve van, amelyek legszigorúbban tartatnak, azon készülékeknek, amelyek direkt tőlünk, vagy igazolvánnyal ellátott képviselőinktől vásároltattak.

Az olyan fel nem jogosított egyénektől vásárolt készülékek azért olcsóbbak valamivel, mert az illetéktelen eladók azok kifogástalan működésükért semmi garanciát nem vállalnak, sőt egészen bizonyos, hogy azok legtöbbször a legkritikusabb pillanatban csőtörtőköt mondanak, persze rozsdáette, felírissított igen ócska darabok. Egy olyan készülék, mely komoly pillanatban nem működik, még akkor is drága, ha semmibe sem kerül.

Kériük t. vevőinket, hogy akik silány „Minimax” készülékeket illetéktelen közvetítőkől vásároltak s ezáltal magukat megrövidítve érzik, azt velünk, egyedüli képviselőnk, Hermes kereskedelmi vállalat Arad, Str. Martin Luther 1. utján közölni sziveskedjenek, mert számunk az ilyenek ellen a törvény segítségét igénybe venné. 3799

Dr. Kele Sándor

ügyvédi irodáját (Strada Mețianu Nr. 8.) Román templom épület, megnyitotta. 4523

Megnyitás

A Központi

Cafe-Restaurant

(volt Lloyd helyiségekben)

kényelmes helyiségei vasárnap megnyílnak.

Bejárat

Str. Alexandri (Salacz-u.) felől.

Elsőrendű kiszolgálás

olcsó árak. 18995

ORIENT divatáruház, Arad

Bulev. Reg. Maria 18.
(Salacz-utca sarok)

Értesíti a nagybecsű vevő közönséget, hogy nagy mennyiségben (őszi és téli) férfi és női szövetek raktárra érkeztek a legfinomabb minőségekben. Egy méter 150 cmtr széles gyapju szövet 200 Leitől kezdve,

mintákat

kivánatra ingyen és bérmentve küld.

Oriási választék selymek, vásznak, szőnyegek, díftínek és bélésarukban. 4531

Szives meggyőződését kéri

ORIENT.

Világhírű forrásai páratlanul hatásosak csusz-köszvény ellen.

ellen. :: Romániai vendégeknek mérsékelt árak! (Lakás penzióval napi 40 koronától). :: Kényelmes utazás (Budapestről 4 óra közvetlen gyorsvonattal).

Felvilágosítások: „RECLAMA” CLUJ, Piața Unirei No. 4. „Reclama” No. 3062. 3915

Malomberendezés:

2 henger, 2 kő, 2 radiátor szita, 2 hengersizta, Schill-féle gabona-tisztító, motor, szajjak, továbbá 6-os Máv. magánjáró cséplőgép eladók.

Bővebbet: Wallinger-irodában. Strada Eminescu 30. (Stefu-úti mellett.)

Kifutó fiu

6jelre jó fizetéssel felvétel. Cím a kiadóhivatalban.

Férfi divat zefir ingek 170 Lei, alsó nadrág 90 Lei,
Férfi zokni minden színben 15 Lei. Női harisnya 18 Lei,
cérna flor női harisnya 65 Lei. Simmi selyem nyakkendő 19 Lei,

Szücsnél a motor-
állomással szemben.

Dr. PASCUTIU
(ezelőtt Dr. Bácskay) főle
Eimlő oltóanyag
legfrissebb állapotban
állandóan kapható:
— detail és engros —
Hajós Arpád gyógyszer-
tárában,
a megyeházzal szemben.

Csobod János
vizsgázott fogtechnikus
sz. Morgenstern Gyuláné fog-
szati műtermét Strada Bratlanu
Weitzer János-utca) 15., a főpo-
stával szemben átvette. 4076

Raktárnak 13795
alkalmas padolt pincét jó he-
yén olesón bérbe adunk.
Savoy Bulevardul Carol I.
(Erzsébet-körút) 32.

Gyönyörű
elfoglalható ötszobás villa-
szerű magánház 1800 négy-
szögletes telekkel, istállóval 18805
elutazás miatt eladó.
Bővebbet: Wallinger - Irodában.

Ludovic PÁLINKÁS Lajos
villanyberendezési üzlete 13304
Str. Brancoviu (Földes-patika kapujával
szemben.) Vállalja minden e szakba vágó
munkák készítését, javítását és átalakítását
a legpontosabb kivitelben jutányos árért.

Nagy borpince 13995
kiadó
Bővebbet:
KELET
hírlapiroda.

Merour hirdetési iroda. Oradea-Mare 1072.
Nagyothallók figyelmében!
A legújabb rendszerű berlini
villamos zsebtelenfonok (Akustik-készül-
lék) és elemek nagyothallók részére
kaphatók: **Németi Móránál**
Oradea-Mare (Nvárad) Teleky-u. 15. sz.
alatti lakásán, ahol azok bárki által
kipróbálhatók. Ha még oly magas-
foku a nagyothallás, a leghalkabb
beszédet is jól lehet hallani. Prospek-
tust ingyen küld. 4059

Mütrágya
raktárra érkezett
Aradvármegyei
Gazdasági Egyesület
14105

MANOMETER
és mindenféle mérőműszereket készít, javításokat vállal:
Gáspár műszerész, Arad, Str. Horia No. 1.
javítás végett beküldött műszereket
rövid idő alatt vissza küldöm. **Telefon 315.**

Rheumát, köszvényt
biztos sikerrel gyógyít:
a SIMAY-féle vizgyógyintézet
szénsavas- és kénes fürdője.
NYITVA: férfiaknak reggel 1/2 7-től d. u. 1/2 2-ig
nőknek délután 2-től 6 óráig. 3388

MICHELIN
CABLÉ STOCK
gyári áron
Kovács Soma Társánál
ARAD 4089

Arcodon ha sok a
Miteszer,
Kaiser-Borax
Ez ellen biztos szer.
VI-19675

Malomenergia-rovátkolást
gyorsan és szakszerűen végez
Horváth Rezső
Str. Moeloni (Orczy-u.) 7.

Hölgyeknek mindennapi használatra.
Úraknak borotválkozás utánra
ajánljuk a
HELACITOT
Izzadó fényes zsíros arc, egyszeri le-
mosásra osodás szép lesz. mintha va-
lami lehetet finomságu harmattal volna
bevonva. (Miteszerek) atkák pár nap
alatt elmúlnak. — Legártalmatlanabb
arcszépítő. — Készíti:
Dr. Földes és Hehs Margitcreme gyára
Budapest, 1, Bertalan-utca 26.
Arad—Uj-Micalaca. 18863

Zenetanítást
(zongora, hegedű, zeneel-
mélet) akadémiái módszer
szerint vállal házaknál,
sok évi gyakorlattal bíró
zenetanár. Cim a kiadóban.
4500

**A LEGSZEBB ÉS
LEGOLCSOB**
NYOMTATVÁNYOK
AZ
ARADI KÖZLÖNY
**NYOMDÁJÁBAN
KÉSZÜLNEK**

Veszek erdőt
Elsőrendű bükköt, tölgyet
mintegy 250-300 kilo-
méternyire Bucuresti-
ből. Részletes ajánlatok
SARF címre, Bucuresti,
Calea Rahovei 260. sz. 4499

Köő János
textil angró üzletét
Augusztus hó 16-án
Bulev. Regele Fer-
dinand 16. szám alól
átbelyezi
Bulevardul Regele Ferdi-
nand (József főherceg-ut)
12. szám alá.

**Dénes,
Herman
és Weisz**
nemzetközi szállítási iroda
Str. Bucur 6. (Eötvös-u. 16.)
Rendszeres gyors gyűjtőforga-
lom Passau, Wien és Budapest
állomásokról.
Raktározás. Komplet kocsira-
kományok kezelése. Biztosítás.
Fuvarozás.
Győződjék meg saját érdekében
gyorsaságunkról és olcsóság-
gunkról.
Dijmentes fuvarajánlatokkal
szolgálunk. 13995

**Petroleum
és benzin**
állandóan kapható:
VULCU
petróleum telepén. 4413
Ugyanott kádár segéd keresetlik.

Almolnárt
keresek szeptem-
ber 1-ei belépésre.
Fizetés megegye-
s szerint 8
Pály Bálint
Erdőhegy. 4465

Alkalmi vétel! Grenadin-, delain- és karton-ruhák az előrehaladott szezon miatt
Piata A. Jancu **Alkalmi vétel!** mélyen leszállított árban kiárusítottak
Lissem Sándor női divatáruházában. Szabadság-tér 2.

HA jól és olcsón akar vásárolni úgy tekintse meg Str. METIANU (Ferry-u. Hunyadi palotában) **J. Popper és társa** kirakatát, hol rövidáru, szabókellékek, harisnyák, csipkék, himzések, zsemper selyem és pamut minden színben kaphatók

GYERMEKKOCSIK, sportkocsik, nickelezések, gyermekkocsijavítások, fedélkészítés, gumvizás leg-olcsóbban: Str. SIMION BALINT No. 19. (DESSEWFFY- és KOSSUTH-U. SAROK.)

Apró hirdetések

Lakás.

KERESEK egyszobás konyhás lakást azonnalra vagy elsejére. Lelépést fizetek. Cimeket a kiadóba kér. 4551

EGY szoba, konyhából álló lakásom elcserélném hasonlóval. Murássel (Zsigmondháza) 101. sz. 13994

AZONNALRA, vagy szeptember elsejére keres különbejárta szép szobát esetleg fürdőszobával használati intelligens fiatalember. „Jól fizetek” jeligére a kiadóba. 4476

KERESEK szeptember 1-re csinosan burtozott különbejárta szobát, lehetőleg fürdőszobával használati, belvárosban. Cimeket „Tisztviselő” jeligére a kiadóhivatalba kérek. 4530

KÉTSZOBÁS, föltétlen diszkrét burtozott lakásomat kiadnám azon magányos urnak, aki engem kölcsön, anyagi helyzetemből kisegítene. „Tízezer” című ajánlatokat Wallinger hirdetője továbbit. 13305

BIRODALMI NÉMET diplomás nyelvtanár nő (francia, angol, zongora) burtozott szobát keres. Most órákat is ad. Cimeket a kiadóba kér. 4514

BELVÁROSI 3 szobás, fürdőszobás lakás nagy kerttel kiadó. Haász-iroda. Str. Romanului 5. (Zrinyi-utca.) 13536

KÉTSZOBÁS udvari lakás mellékhelyiségekkel főútvonalon kereskedelmi irodának alkalmas, azonnal elfoglalható. Cím a kiadóban. 4534

URINÓ burtozott szobát teljes ellátással kaphat uri családnál. Cím a kiadóhivatalban. 4503

BELVÁROSI üzlethelyiségekkel rendelkező házat elcserélném 4-5 szobás belvárosi magánházzal. Cím Wallinger hirdetőjében. 13305

Ingtatlan.

BÁRMILYEN ingatlant venni, vagy eladni akar, forduljon bizalommal az évek óta fennálló Haász-irodájához. Str. Romanului 5. (Zrinyi-utca.) 13536

STR. GRĂNICERILOR 10. (Török Ignác utca 14.) számú modern belvárosi magánház szabad kézből eladó. 4513

OLCSÓN eladnám belvárosban négyszobás, fürdőszobás, nagykeres magánházzal kétszobás cserelakásért. Str. Gheorghe 33. (Dezső-utca.) 4516

KÉT holdas szőlő a hegyalján kolnával, teljes felszereléssel, ideai termésrel 65 ezer Leiért sürgősen eladó. Haász-iroda Str. Romanului 5. (Zrinyi-utca.) 13536

A VASUT szomszédságában egy emeletes ház 3 szobás, fürdőszobás lakással elfoglalható, eladó. Megtudható a kiadóban. 4511

ELADÓ magánház Str. Vasile Stroiescu 25. (Teleky-utca 12.) Lakás csere utján átadó. 4496

BELVÁROSBAN eladó modern magánház, elfoglalható lakással, gyümölcsös kerttel. Cím a kiadóban. 4501

MICALĂCA-NOU (Ujmikela) Balog Zoltán-utca 15. számú ház szabad kézből eladó. Elfoglalható lakással. 4505

HÁROM SZOBÁS új magánház Calea Saguna (Varjassy Lajos-utcában) olcsón eladó. Savoy, Bulev. Carol I. (Erzsébet-körut) 32. 13795

EGY SZÉP modern egyemeletes magánház elfoglalható lakással eladó. Piata Radulescu 7. (Bocskai-tér) 1. 4550

MAGÁNHAZAK, bérházak, vendéglők, fűszerüzletek, olcsón eladók. Bővebbet Wallinger-irodában. 13305

ELADÓ magánház átvehető lakással Str. Griviței (Miklós-utca) 48-72. 4454

Üzletek.

KÖZVETLEN a vasut mellett egy jóforgalmu borbély üzlet, szálloda épületben, kivándorlás miatt, sürgősen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4502

CIPÉSZ üzlet elsőrendű helyen felszereléssel, olcsón eladó. Savoy, Bulev. Carol I. (Erzsébet-körut) 32. 13795

ÓCSKA PIÁC közelében műhelynek, raktárnak alkalmas helyiség átadó. Vizvezeték, gáz bevezetve. Cím a kiadóhivatalban. 4545

Oktatás.

OKLEVELES magyar tanítónőt, ki németül tud, keresek első polgári tanítására. Buchwald Géza, Rizstelep. posta Mariolana (Zichyfalva) Torontálmezeje Jugoszlávia. 4494

Ellátás.

TELJES ellátás kétágyas szobával, esetleg csak étkezés is kapható. Cím Kelet hírlapiroda. 13995

Különféle.

KERÉKPÁROKAT, varrógépeket, gramofont, legjobban javít Schwarcz műszerész, Str. Brancovic (Lázár Vilmos-utca) 3. 13641

EGY jól jövedelmező vállalat 100.000 leies finanszírozott, vagy ilyen összegű kölcsönt keres. Ajánlatokat „Biztos tőke” Ecce-iroda továbbit. Str. Eminescu 40a) 13958

EGY Astra-gyári katonai igazolvány Aszódi Árpád névre elveszett. Becsületes megtaláló kéri a kiadóba leadni. 13305

TORNEA gazdaságom haszonbérbe, felesbe kiadó. Krizsán, Str. Turnului 1. 4542

Fahivatalnok

felvétetik. Csakis

komoly szakember, a faszakmában teljesen jártas, magyar-német és lehetőleg román nyelvismerettel bíró egyének ajánlatát „Komoly” jeligével Wallinger hirdetője

Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 30. továbbítja. — Ugyanoda egy **gyakornok** ajánlata is kéri. 13306

Malomvevők figyelmébe!

Eladó gősmalom legjobb buzatermő vidéken, lakóházzal, sok melléképülettel, 2000 erdei méter fával. Motormalom 85 lóerős szivógáz motorral lakóházzal, sok melléképülettel a községben egyedül álló. — Málalom legjobb buzatermő vidékeken kereskedelmi és vándorlásra bevezetve. 13536

Bővebbet:

Haász Albert ingatlanforgalmi irodája, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) Magyarl. ház.

Arany — ezüst tárgyakért Reiner József a Lutheránus a legmagasabb árt fizet templom mellett.

40—50 év

közötti, nyelvismeretekkel bíró ur-nő tizenegy éves kisleány mellé **anyahelyettesnek** kerestetik. Olyanok jelentkezzenek, akik nem nagy fizetésre, hanem nyugalmas otthonra vágyanak.

Cím: Wallinger hirdetőjében Str. Eminescu 30. (Stefu fűszerüzlet mellett.)

Alkalmi vételek!

Biztos tőkebefektetés.

Magánház 5 szobás lakással 220 ezer. — Földszintes ház 4 szobás lakással, vízvezetékekkel 180 ezer. — Emeletes 8 lakásos bérház a város központján 650 ezer. — Emeletes ház 8 modern, parkettás lakással 700 ezer. — Magánház 3 szobás lakással, fürdőszobával 260 ezer. — Belvárosi ház 4 szobás lakással, fürdőszobával 300 ezer Leiért. — Tőkebefektetésre alkalmas bérházak, kisebb házak, üzletházak, mind elfoglalható 3-6 szobás lakásokkal. — Szőlők a hegyalján 2 holdtól 20 holdig. — Földbirtokok. — Vendéglő a vasuti állomás közelében eladók. 13536

Bővebbet: HAÁSZ-iroda, Strada Romanului 5. (Zrinyi-utca.)

Malomberendezés

teljesen új, 2 pár 3/8-os kombinált hengerekkel, 2 pár köjártat, 2 Radiál-szita, 2 henger-szita, tisztító, 2 trieur, felvonók, lisztvezető csövek, transmissiók gyűrűs csapágyakkal, teljes állványzat és felszereléssel 25.000 Leiért eladó.

Savoy, Bulevardul Carol I. (Erzsébet-körut) 32.

Eladó malomberendezés!

1 drb. Ganz kombinált 3/8-as hengerekkel. 1 drb. Grettel törető rovátkolt hengerekkel 1 drb. 42 colos átmérőű köjártat teljes felszereléssel. 1 drb. 36 colos átmérőű köjártat teljes felszereléssel. 1 drb. Schiell-féle dupla radiál szita. 1 drb. Kovács-féle radiál szita. 2 drb. hengerek sany-mekkel. 1 drb. Schiell 0 számú gabona tisztító trieur. 1 drb. körfűrészt állvánnyal. 8 drb. felvonó teljesen új. Transmissiók hozzávaló szíjtárcsákkal. Transmissiók vas öntvény állványok, gyűrűs kenőcs csapágyakkal. 8 méteres állvány 2 colos deszkából. Az összes hozzátartozó 82 drb. különféle nagyságu és vastagságu teljesen új szíjak. 13536

Bővebbet: Haász-iroda, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.)

31 kat. holdas tanyás birtok Arad alatt és egy 39 kat. holdas tanyás birtok Arad közelében

eladó.

SAVOY, Bulev. Carol I. (Erzsébet-körut) 32. szám. 13794

„NOVUM”

képes lapok nagyban raktára **ARAD.** 13478

Str. Tribunal Axente 23. (Damjanich-utca) 14. sz.

Ujdonságok érkeztek! Óriási választék román, magyar és németnyelvű karácsonyi és újévi lapokban.

FIGYELED?

Siessen előjegyeztetni eladó magánházat, bérházat, üzletet birtokát és más eladó értékesebb ingóságait.

BOROSS K.

Ingatlan forgalmi és kereskedelmi áru ügy-nökségénél. Str. Consistorului No. 9. (Volt Batthányi-u. 31.) Díjtalan felvilágosítás.

Ajánlok: Gazdálkodásra alkalmas magánházakat elfoglalható lakásokkal. Magánházat 5 szobás modern lakással és egy igen jó forgalmu vendéglő üzlettel Fűszer és vendéglő üzletet elfoglalható lakással. Továbbá szőlő birtokot pincével, kolnával, felszereléssel, lakással és az ideai termésrel. Végül egy 2 szobás lakás a belvárosban kiadó.

Megvételre keresek: Földbirtokot az aradi határban. 2-2 holdas szőlőbirtokot kolnával a hegyalján. 4546

Az új nyári menetrend.

Érvényes június 1-től kezdve.

Vonatok érkezési és indulási ideje az aradi pályaudvaron.

ÉRKEZÉS:

Curtici felől gyv.	23.45 éjjel
Curtici felől Orient-express	15.47 d. u.
Curtici felől személy	7.15 reggel
Curtici felől személy	9.28 d. e.
Curtici felől személy	12.40 délben
Curtici felől személy	20.55 este
Teius felől gyv.	6.16 reggel
Teius felől Orient-express	14.42 d. u.
Teius felől személy	8.24 reggel
Teius felől személy	16.36 d. u.
Teius felől személy	23.30 este
Savarsin felől vv.	7.14 reggel
Timisoara felől személy	5.58 reggel
Timisoara felől személy	9.50 d. e.
Timisoara felől személy	14.50 d. u.
Timisoara felől személy	21.27 este
Oradea-Mare felől motoros	10.41 d. e.
Oradea-Mare felől motoros	20.42 este
Perjámos felől	7.27 reggel
Perjámos felől	21.40 este
Pecica felől motoros	7.10 reggel
Pecica felől motoros	15.55 d. u.
Pecica felől motoros	20.15 este
Brád felől személy	7.33 reggel
Brád felől személy	21.22 este
Otlaca felől motoros	10.40 d. e.
Otlaca felől motoros	19.08 este
Cermeiu felől vv.	8.19 reggel
Cermeiu felől motoros	16.28 d. u.
Gurahont felől gyorsmotor	5.43 reggel

INDULÁS:

Curtici felé gyorsv.	6.41 reggel
Curtici felé Orient-express	15.07 d. u.
Curtici felé személy	5.20 reggel
Curtici felé személy	7.50 reggel
Curtici felé személy	8.55 d. e.
Curtici felé személy	17.15 d. u.
Teius felé gyorsv.	0.02 éjjel
Teius felé Orient-express	16.15 d. u.
Teius felé személy	6.20 reggel
Teius felé személy	12.50 d. u.
Teius felé személy	21.50 este
Savarsin felé vv.	13.50 d. u.
Timisoara felé személy	0.30 éjjel
Timisoara felé személy	6.30 reggel
Timisoara felé személy	12.30 d. u.
Timisoara felé személy	19.30 este
Oradea-Mare felé motoros	6.15 reggel
Oradea-Mare felé motoros	15.50 d. u.
Perjámos felé vv.	9.00 reggel
Perjámos felé vv.	17.00 délután
Pecica felé motoros	4.45 reggel
Pecica felé motoros	13.40 d. u.
Pecica felé motoros	18.00 d. u.
Brád felé személy	6.48 reggel
Brád felé személy	17.22 d. u.
Otlaca felé motoros	5.44 reggel
Otlaca felé motoros	14.08 d. u.
Cermeiu felé motoros	9.01 d. e.
Cermeiu felé motoros	13.45 d. u.
Gurahont felé gyorsmotor	19.09 este

Frații Apponyi Testvérek cipő és őr dívat áruháza Arad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 13. Legelőnyösebb bevásárlási forrás, cipő és férfi dívat üzletében.

Tudja már mit jelent az „EGOL“?, az „EGOL“ 40% ármegetakarítást jelent!

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetéséért ára 1.50 lel.

Vastagabb betűvel 3.— lel.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni!

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 15.— lel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

HÖLGYEK! Szeptember 1-én este 8 hegyalján egy kis mulatságot tervezünk, kik volnának hajlandók velünk tartani, azok (5) irának mielőbbi ismerkedés céljából „Aranyifjúság 30“ jeligére az Uránushoz, főpostával szemben. 4464

Házasság.

HÁZASSÁGRA LÉPNE 36 éves Iparos intelligens, hozzá illő leánnyal, vagy özvegygyel. Teljes című levelet „Iparos“ jeligére a kiadóba kérek. 4493

VIDÉKI intelligens nő százezer lel bírtokkal, butorhozománnyal, házasság céljából megismerkedne ötven éven felüli józan életű tisztviselő, vagy birtokossal. Levelet „Bányatiszt özvegy“ jeligére kiadóba kéretnek. 4541

Alkalmazás.

HÁZISZOLGÁ, ki virágkertetész is, jó fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóban. 3486

HAZMESTERNEK ajánlkozik özvegy asszony lakatos fiával, esetleg fizetésért főzést vagy egyéb házi dolgot vállal. Címeket a kiadóba kér. 4552

MOSÁST vállalkozó Str. Mos Ajm (Széltutca) 1b) ajtó 16. 4548

KÖZÉPKORU VOLT VASUTI TISZT- VISELŐ azonnali belépésre keres megfelelő állást bárhol, szállításban jártas, román nyelvet bírja. Teljes című levelet feltételekkel „Megbízható“ jeligére post-restante Branisca, kérek 4439

SZAKKÉPZETT FŐMOLNÁRT, vagy malomszakértőt vidéki malmok látogatására azonnali belépésre keres a Malomépítő R.-T. Oradea-Mare (Nagyvárad.) 4447

KÉRESEK jobb házból való, románul beszélő tanulóat vegyeskereskedésembe. Weiszberger Adolf Gurahont. 4449

SZABÓSEGÉDEK, önálló munkások felvétetik A. Menczer A. Str. Muresianu 7-9. (Nádor-utca.) 4520

CSEMEGE szakmából ügyes segéd felvétetik. Pálly csemegeüzlet. 4469

PERFEKT szobainas és szakácsnő házaspár augusztus 15-ére felvétetik. Cím Wallinger hirdetőjében. 13303

BADÓGTETŐK, osztorának javítását, festését és újra alakítását jóállás mellett vállalja: Bauer Miklós épület- és díszműhádógos, Piața M. Viteazul (Ferenc-tér.) 1b. sz. 4549

PERFEKT magyar, német, román, angol kereskedelmi levelező, gép és gyorsírónő keres alkalmazást kereskedelmi, vagy ipari vállalatnál két esti órára 6-8-ig. Ajánlatokat „Perfekt“ jeligére a kiadóba kérek. 4498

HÁZVEZETŐNŐI állásra ajánlkozik Komoly, megbízható, intelligens nő, magányos urhoz. Vidékre is elmegy. Levelet „Szerény igényű“ jeligére kiadóba kéretnek. 4540

LAKATOS tanoncok jó fizetéssel felvétetik Zsulán lakatos mesternél Arad, Strada Spătăruț Borcea (Mély-utca) 2. Strada Cuza Vodă (Thököly Imre-utca) végén. 4539

MINDENES jó fizetéssel felvétetik Str. Consistorului 5. (Batthyány-utca 29.) földszint 1. 4543

PERFEKT angol segéd fűszer szakmában 15-re felvétetik. Herbstein Mór, Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 11-49. 13996

SZORGALMAS mindenés. Ki szoba takarításban jártas, mielőbbi belépésre felvétetik. Cím a kiadóban. 4385

GAZDASÁGBAN, vagy más üzemeknél állást vállal gyakorlott gazdasz. Cím Kovács Pál Conop. 4544

KIVITELRE vaggontételben rongyhulladék, nyersbőr, vagy lóhús szállító jelentkezzék Wallinger hirdetőjében. 13304

GÉPIRÓKISASSZONY több évi gyakorlattal felvétetik Kovács Soma és Társánál. Német és román nyelvet ismerő előnyben részesül. 4523

MALOMKEZELŐI állást keres szakképzett molnár nagyobb malmalomba azonnali belépésre. Walter Pál Ghioroc (Gyórok.) 4468

MUNKÁSNŐK férfi szabószághoz értők, felvétetik Adolf Menczer A. Str. Muresianu 7-9. (Nádor-utca.) 4521

FOGTECHNIKUS tanuló fiut, ki négy középiskolát végzett, tanulónak keresek A. Hallamsek Str. Consistorului (Batthyány-utca) 39. 4529

VILLANYSZERELŐT ügyes, megbízható, állandó munkára keresek. Cím a kiadóban. 4528

KÖZÉPKOLÁT végzett írórásu urileány pénztárkezelés céljából felvétetik Muzsaj József szabóüzletében. 4518

SZÜCSSEGÉD, ki önállóan dolgozik, magas fizetéssel állandó munkára felvétetik. Jelentkezni Muzsaj József ruháüzletében délelőtt 10-11-ig. 4519

LAKATOS tanoncok fizetéssel felvétetik Sziklay és Elekes mulakatosoknál, Strada Grigorie Alexandrescu (Bercsényi Miklós-utca) 1. 4504

FŐZNI tudó mindenés három tagu családdhoz azonnali, vagy 15-re kerestetik. Cím Kelet hírlapiroda. 13995

IRODISTANÓ perfect német, alkalmazást nyer. Román nyelvismerettel bír, előnyben részesül. Cím Kelet hírlapiroda. 13995

PERFEKT magyar-német gépirómot keres előkelő vállalat. Írásbeli ajánlatok „Szeptember 1.“ jeligére Kelet hírlapirodába adandók le. 13996

PERFEKTÜL főző, egyedül álló bejáró szakácsné cseléd mellé kéttagból álló uri családdhoz felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 4535

TOLMACSOT KERES A CURTICII HATÁRENDŐRSÉG. A román, magyar, német nyelvet írásban és szóban tökéletesen kell bírni, gépirásban jártasnak előnyben részesülnek. Munkaidő napi hét óra, fizetés havi 1400 Lei. 13994

Vétel és eladás.

ANTIK tárgyakat, díszműveket, kézmunkákat, függönyöket, szőnyegeket, fehérneműt stb. bizományba veszek. Str. Consistorului 12. (voit Batthyány-utca 23. szám) I. emelet jobb. 1000

EZÜST retikül, aranylánc, brodiál frösztal, ebédli divány, szekrények, ágy, kis divány két székkal, selyem paplanok, dísztárgyak, antik tárgyak, finom női ruhák, kézimunkák, fehérneműk, csipkefüggönyök, stb. eladók. Str. Consistorului 12. (Batthyány-utca 23.) I. emelet jobbra. 1000

ARPA SZALMA eladó simándi-vámház mellett 103. szám. 4506

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elz-palota.) 11895

ALKALMI AJÁNDÉKOK u. m.: dísz-tárgyak, ékszerek, kézi munkák, jutányos árban eladók. Strada Consistorului 12. (Batthyány-utca 23.) I. em. jobbra. 1000

VESZÉK könyvtárakat, hanglegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb árakon. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. Telefon 385. 13629

A NAGY KERESLETRE VÁLÓ TEKINTETTEL sürgősen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcellán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

RÉVAI LÉXIKON alkalmi vétel, kapható Knteszer papírkereskedésében Strada Vladimirescu (Dobó-utca) 1. Ugyanott olcsó Schuber papíros. 13585

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédli, háló szobák, valamint kártyos áruk olcsó árban kaphatók, Wleginfeld, Strada Emnescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 13585

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Iron Arnold Arad Str. Grigorie Alerandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 13631

KOCSIKENŐCS prima, továbbcsisz. mindennemű gépkezelőjok nagyban áron kaphatók az Aradi Olajipar Részvénytársaságnál Arad. Bulev. Regele Ferdinand I. No. 46-22. Telefon szám 135-407. 3935

IRÓGÉPEK, kellékek raktára, szakszerű javító műhely. Szegő, Piața Luther 3. Telefon 111. 13731

ÖTEZER darab gazdasági kosár, 3000 különféle nagyságu gyümölcskosár eladó. Thun Ferenc Aradul-Nou (Ujarad.) 3801

ELADÓ oca 800 hl. ut és használt jókarban levő töltőképes boros hordó 400 literig. Farkas Jenőné, Balavásár. 3924

HAJÁT vesz, hajfonatok, hajkreppek, hajnetek, legolcsóbban Fischer modern hajmunka vállalatánál, Str. Mărășesti (Kossuth-utca) 58. 4348

ZAB, tengeri, árpa minden mennyiségben a legolcsóbb napi árban kapható a Széchenyi-malom üsztilletében. 4343

EGY 250 literes pálinkafőző üst, egy szárnyszivattyú 37 méter csővel eladó Weisz Móránál, Páncota. 13992

EBÉDLŐBUTOR, bécsi zongora, nagy álló tükrös eladó Str. Emnescu 6. (Deák Ferenc-utca 40a) házmeztérnél. 4450

ESZTERGAPAD rövid nehéz, továbbá vastagsággyalu, hosszslukfúró, gabonahámzó és 3 részű sikszita eladó. Braun malomban Micalaca-Nou (Ujmikelaka.) 13994

FÜSZERÜZLETI fiókos állványok eladók. Radó & Comp, Arad. 4508

NAGYNEVŐ volt mágnás kolnai antik ebédli asztala és szekrény eladó. Cím Törvényszéki-palota, 82. számú ajtó, B. F.-nél. 4547

ÓCSKA sárja és vörös rezes áhándóan a legmagasabb árban veszek. Zsulán, Str. Spătăruț (Mély-utca) 2. sz. 4538

ALIG használt hálószoba, réz ágy, toaletti és éjjeli szekrény, három ajtós szekrényekkel eladó, Cím Ecce üzletben, Str. Eminescu 40a) 13958

NEOLOG zsidótemplomban női és férfi ülés eladó. Bővebbet Schwartz borkereskedő, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér.) 13304

ELADÓ SÜRGŐSEN, olcsón egy szép nagy masszív ebédli szekrény, ebédli asztal és 6 szék. Strada E. Ghiba Birta 11. (Varjassy József-utca 9.) 4461

MALOMKÖVEK, eredeti francia és hazai, szitaselyem, gépolaj, szilak, malomszerek, cséplőüzemi cikkek Kovács Soma és Társánál, Aradon. 4524

BÉKEBELI vadonat új kelengye eladó, Str. Mărășesti 75. (Kossuth-utca 35.) 4507

MOTORTRAKTOR „Avance“ eredeti svéd gyártmány, 3 ekével, cséplőhajtásra, vontatásra is alkalmas, jutányos árban eladó. „Economia“ Kereskedelmi és Ipari R.-T.-nél, Oradea-Mare. Távirat: Coloniale. 4495

MÁK, 10-15 mázsa, kékszinű, fajtiszta, vereshagyma, makói 50 mázsa eladó, Simándul (Simánd) Remenyik Kálmán-nál. 4492

MOTOREKE legjobb gyártmány azonnali szállítható aradi raktárunkból, Kovács Soma és Társá, Arad. 4525

A NAGYKÁROLYI ÖNSEGÉLYZŐ NÉPBANK közhírré teszi, hogy circa 7000 hl. irtartalmu különböző nagyságu, jó minőségű boroshordók, melyek között nagyszámu lagerhordók is vannak, eladók. Ezen hordók megtekinthetők a bank közraktári helyiségében Nagykárolyban, vasutállomás mellett. Érdeklődőknek szivesen szolgál felvilágosítással a Nagykárolyi Önszegélyző Népbank. 4491

FÜRDŐKÁD, ponyvák, konyhaedények, asztalnemű, paplan, eladó. Str. Episcopul Radu 17. (Magyar-utca 7b) 4497

SZÉP ebédli butort megvételre keresek. Cím kiadóban. 4488

JÉGSZEKRÉNY, vendéglőbe, szénasavas készülékkel, hordó csapolásra, két bormedencével és egyéb üvegek hűtésére alkalmas rekeszekkel, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4489

EGY használt, de szép minőségű perzsa boát és muffot vennék. Cím Neuman-palota, II. emelet, 17. ajtó. 4517

ORVOSI MŰSZEREK kaphatók özv. dr. Csillag Ignácnél Ineu (Borosjenőn.) 4512

TELJES ebédli berendezés, fagyaltgép, kétszárnyu ajtó, vörös szilva, körte, eladó. Strada Gheorghe 33. (Dezső-utca.) 4515

FAJGYÜMÖLCS Str. Mocloni (Orczy-utca) Kövér Gábor-kert, kapható nagyban és kicsinyben. 4510

BORSZIVATTYU, gumitömítők, fecskendők, kutak, szárszámok Kovács Soma és Társánál, Arad. 4526

VÖRÖSRÉZ pálinka főző üstök minden nagyságban kaphatók Frati Burza vaskereskedésben Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér.) 4527

Apróhirdetések folytatása a 11-ik oldalon.

Győződjön meg

arról, hogy mindennemű férfi fehérneműek a legdivatosabb kivitelben, továbbá Lillom-schiffonok és vásznak, ing-zetirek, vözlök, grenadinok, férfi- és női-harisnyák dus választékban, legolcsóbb árakon

Varjassnál Str. Melianu (Forray-u.) „Az arany kakas“ hoz.